

Broj: 01-445/24
Bijeljina, 21.3.2024. godine

IZVJEŠTAJ ORADUZA 2023 GODINUSA PROGRAMOM RADA ZA 2024 GODINU JP „EKO-DEP“ DOO, BIJELJINA

Bijeljina, marta 2024 godine

SADRŽAJ:

IZVJEŠTAJ O RADU JP „EKO-DEP“ DOO ZA 2023 GODINU.....	3
<i>UVOD</i>	3
<i>RAD ORGANA UPRAVLJANJA JAVNIM PREDUZEĆEM</i>	4
1. SKUPŠTINA PREDUZEĆA.....	4
2. NADZORNI ODBOR PREDUZEĆA.....	4
3. UPRAVA PREDUZEĆA.....	7
4. EKSTERNI REVIZOR.....	7
<i>ORGANIZACIJA PREDUZEĆA I ZAPOSLENOST</i>	11
<i>OSTVARIVANJE I OBAVLJANJE REGISTROVANE DJELATNOSTI</i>	12
EKOLOŠKE PRETPOSTAVKE ZA RAD PREDUZEĆA I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE.....	16
<i>FINANSIJSKO POSLOVANJE</i>	18
<i>ZAKLJUČAK</i>	29
PROGRAM RADA JP „EKO-DEP“ DOO ZA 2024 GODINU.....	30
<i>PLANIRANI RAZVOJ I AKTIVNOSTI PREDUZEĆA</i>	30
1. Unaprjeđenje integralnog upravljanja vrstnim komunalnim otpadom na području regije Bijeljina.....	30
2. Redovne aktivnosti u obavljanju osnovne djelatnosti preduzeća uz unaprjeđenje postojećih načina tretmana otpada.....	31
3. Uspostavljanje samoodrživog poslovanja JP „EKO-DEP“ doo.....	32
4. Pronalaženje mogućnosti za produžetak vijeka trajanja regionalne sanitarne deponije „Brijesnica“ i iznalaženje finansijskih izvora.....	33
<i>PLAN KAPITALNIH INVESTICIJA</i>	35
Plan kapitalnih investicija za 2024. godinu.....	35
1. Završetak izgradnje drugog dijela sanitarne celije broj 3.....	35
2. Nabavka buldozera za razgrtanje otpada na sanitarnim celijama.....	36
<i>IZVORI FINANSIRANJA ZA KAPITALNE INVESTICIJE</i>	36

IZVJEŠTAJ O RADU JP „EKO-DEP“ DOO ZA 2023 GODINU

UVOD

Godišnji izvještaj o radu JP „EKO-DEP“ doo Bijeljina za 2023. godinu urađena je u skladu s odredbama čl. 24. Zakona o reviziji Republike Srpske (Sl. glasnik RS broj 94/15 i 78/20).

Osnivanje preduzeća

Inicijativa za osnivanje regionalne deponije u Bijeljini pokrenuta je 2002. godine u cilju stvaranja institucionalnih uslova za realizaciju strategije upravljanja vrstima otpadom u BiH, radi obezbjeđenja uslova za ponovno korištenje komunalnog otpada ekološki prihvatljivim inženjerskim i stručnim radovima. Vijećem ministara Bosne i Hercegovine je putem titela FBiH i RS obezbijedilo osposobljenim stručnjacima i sredstvima Svjetske banke.

Rad na realizaciji projekta, opštine Bijeljina, Ugljevik, Lopare, ili Teo ak su zaključili Sporazumom o osnivanju u opštinskoj zajednici regionalne deponije. Na Sporazum je dobijen saglasnost tadašnjeg Ministarstva urbanizacije, stambeno-komunalne djelatnosti, građevinarstva i ekologije Republike Srpske (sada: Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS), koje je jednovrsno nadzornom realizacijom ukupnog projekta.

Na osnovu Sporazuma o osnivanju u opštinskoj zajednici aod 22.08.2002. godine završena je realizacija projekta regionalne sanitarne deponije vrste otpad, potpisana Ugovorom broj 02-370 od 16.03.2005. godine o osnivanju javnog preduzeća regionalne deponije „EKO-DEP“ u zajednici u Bijeljini, sa sjedištem u opštini Lopare, ul. Brijesnica u Bijeljini.

Osnivači javnog preduzeća su:

1. Skupština opštine Bijeljina,
2. Skupština opštine Ugljevik,
3. Skupština opštine Lopare,
4. Opštinsko vijeće u Teo ak,
5. Opštinsko vijeće u Teo ak.

Preduzeće je upisano u sudski registar kod Osnovnog suda u Bijeljini, broj Fi-212/05 dana 09.05.2005. godine (uložak 1-5864), kao JP Regionalna deponija „EKO-DEP“ u Bijeljini. Nakon prvog upisa preduzeće je izvršilo odredene izmjene u podacima za registraciju: promjena sjedišta, promjena statusa od javnog u opštinsko vijeće, promjena zastupanja preduzeća (direktora), proširenje djelatnosti kao i registraciju „doo“ u skladu sa Zakonom o privrednim društvima RS. Rješenjem o registraciji preduzeća aod 09.11.2012. godine Okružni privredni sud u Bijeljini upisao je promjenu oblika organizovanja i promijeni oposlovnog imena u JAVNO PREDUZE E REGIONALNA DEPONIJA „EKO-DEP“ DOO.

Prva faza izgradnje regionalne sanitarne deponije „Brijesnica“ u Bijeljini završena je u decembru 2009. godine, a preduzeće je po elodabavljanju registrovano u djelatnost prijem i obrada otpada vrste komunalnog otpada regionalne sanitarne deponije 01.01.2010. godine. JP „EKO-DEP“ doo je nastavilo aktivnost razvoja i izgradnje Regionalne sanitarne deponije „Brijesnica“ u Bijeljini.

Sredstvima iz drugih faza izgradnje regionalne deponije u okviru projekta upravljanja vrstima otpadom u Bosni i Hercegovini - SWMP2 (Second Solid Waste Management Project). Tokom 2020. godine nastavljena je razvoj deponije „Brijesnica“ izgradnjom dijela sanitarne elije broj 3 nadeponiji,

asredstvazaovuinvesticijusuobezbje enaodstraneGradaBijeljina,
dokjepreduze evršilokofinansiranjeizvlastitihizvorauiznosuodoko 5%.

RADORGANAUPRAVLJAN A JAVNIMPREDUZE EM

Statutompreduze ajepropisanodasuorganipreduze a:

- Skupština preduze a, kao organ upravljanja,
- Nadzorni odbor preduze a, kao organ nadzora, i
- Uprava preduze a, kao organ rukovo enja.

1. SKUPŠTINA PREDUZE A

Sastav Skupštine na dan 31.12.2023. godine:

1. GRAD BIJELJINA Ljubiša Petrovi (lan),
2. OPŠTINA UGLJEVIK Zoran Lazi (lan),
3. OPŠTINA LOPARE Davor Vi i (lan),
4. OPŠTINA ELI Mirzet Turkuši (lan) i
5. OPŠTINA TEO AK Dževad Salkanovi (lan).

Zoran Lazi iz Opštine Ugljevik, imenovan je za predstavnika Opštine Ugljevik u Skupštinu JP „EKO-DEP“ doo Bijeljina, a na osnovu Rješenja o imenovanju broj 01-111-84/22 od 23.12.2022. godine.

Gradona elnik Grada Bijeljina Ljubiša Petrovi imenovan je za predstavnika Grada Bijeljina u Skupštinu JP „EKO-DEP“ doo na osnovu presude Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 009205 22 U 2 od 16.06.2023. godine.

U toku 2023. godine je održano ukupno 4 (etiri) redovne i 1 (jedna) vanredna sjednica Skupštine preduze a na kojima su donošene odluke i drugi akti, u skladu sa nadležnostima Skupštine preduze a.

2. NADZORNI ODBOR PREDUZE A

Sastav Nadzornog odbora na dan 31.12.2023. godine:

1. GRAD BIJELJINA, Slobodan Trifkovi (predsjednik),
2. OPŠTINA UGLJEVIK Dragan Gaji (lan),
3. OPŠTINA LOPARE Bogdana Mitrovi (lan),
4. OPŠTINA ELI Lamija Juki (lan) i
5. OPŠTINA TEO AK Izet Jusi (lan).

*Odlukom Skupštine preduze a broj: 06-08-81/23 od 07.06.2023. godine za lana Nadzornog odbora ispred Opštine Ugljevik imenovan je Dragan Gaji , diplomirani menadžer iz Ugljevika.

Nadzorni odbor preduze a, kao organ nadzora, je u toku 2023. godine održao ukupno 10 (deset) sjednica. Nije bilo odlaganja zakazanih sjednica. Svi materijali za zakazane sjednice su uru eni na vrijeme lanovima nadzornog odbora, elektronskim putem.

Cijena usluga

Cijena usluga prijema i deponovanja otpada na Regionalnoj sanitarnoj deponiji „Bijesnica“ nije mijenjana u toku 2023. godine, te je i dalje na snazi važe i cjenovnik usluga propisan odlukom Nadzornog odbora 07-06-22/19 od 27.02.2019. godine. Cijena iznosi 50,00 KM/t sa uklju enim PDV-om, kako je i odobrila Skupština grada Bijeljina Odlukom broj 01-022-6/19 od 05.02.2019. godine. Na osnovu navedene odluke, JP „EKO-DEP“ doo je sa svojim komitentima zaklju ilo ugovore o prijemu i deponovanju komunalnog

otpada na regionalnoj deponiji koji su usklađeni sa navedenom odobrenom cijenom i koji se primjenjuju od 12.02.2019. godine.

Preduzeće je donijelo Odluku broj 07-31-202/22 od 25.02.2022. godine o prijemu građevinskog šteta bez naknade.

Važno je napomenuti da se preduzeće tokom 2023. godine u dva navrata obračunalo gradonačelniku Grada Bijeljina dopisima broj 01-585/23 od 6.4.2023. godine i 01-1721/23 od 13.11.2023. godine sa zahtjevom za davanje saglasnosti na ekonomsku cijenu komunalne usluge prijema i deponovanja vrstog komunalnog otpada na deponiji „Brijesnica“. Preduzeće nikada nije dobilo bilo kakav odgovor od strane Grada Bijeljina ni na jedan od upućenih dopisa niti je, prema dostupnim informacijama, o tome bilo kakva informacija dalje proslijeđena Skupštini grada Bijeljina.

Obzirom da trenutno odobrena cijena od 42,74 KM/t bez uračunatog PDV-a jedva uspijeva da pokrije osnovne troškove poslovanja preduzeća, u slučaju bilo kakve akcidentne situacije ili veće kvara na mehanizaciji ili opremi na deponiji, preduzeće neće imati sredstava da isto sanira, te se lako može dogoditi u situaciji da preduzeće bude prinuđeno da obustavi rad regionalne deponije.

Zbog svega prethodno navedenog, skreće se pažnja organima JP „EKO-DEP“ doo i opštinama osnivačima da se u slučaju navedenog razvoja situacije uprava preduzeća neće smatrati odgovornom, jer godinama uporno upozorava opštine osnivačice na težak ekonomski položaj preduzeća, međutim konstantno izostajebilo kakva pomoć za poboljšanje ekonomskog položaja JP „EKO-DEP“ doo.

Aktuelni sudski sporovi

Preduzeće je tokom 2023. godine imalo više parnih sporova i procesi su u toku.

I Opština elji

Tužilac: Opština elji

Tuženi: JP „EKO-DEP“ doo, Bijeljina

Opštine osnivačice su putem dopisa broj: 01-113/20 od 31.01.2020. godine obaviještene o navedenoj tužbi.

Dana 23.10.2019. godine, JP „EKO-DEP“ doo je zaprimilo tužbu od strane Opštine elji. Razlog podnošenja tužbe je isplata duga koji je Opština elji kao jemac isplatila u ime JP „EKO-DEP“ doo kao dužnika po osnovu Supsidijarnog kreditnog sporazuma. Vrijednost tužbenog zahtjeva je 302.053,03 KM (broj predmeta: 59 O Ps 034053 19 Ps).

Mjesna nadležnost suda: Okružni privredni sud u Bijeljini

Dana 13.04.2023. godine zaključen je Sporazum o izmirenju duga između Opštine elji i JP „EKO-DEP“ doo broj: 02-45-3564/21 od 07.04.2023. godine. U navedenom sporazumu je navedeno da se dužnik obavezuje da dug u iznosu od 261.006,97 KM plati u 12 jednakih mjesečnih rata u iznosu od 21.750,58 KM po ev od aprila 2023. godine, a zaključno sa martom 2024. godine. Zaključno sa 31.12.2023. godine uplaćeno je 9 rata po ovom sporazumu.

II „S list“, Sarajevo

1. Tužilac: „S list“ doo Sarajevo

2. Tuženi: JP „EKO-DEP“ doo, Bijeljina

Spor je pokrenut radi isplate duga po osnovu Narudžbenice broj: 570/17

Tužba je dostavljena tuženom 10.01.2020. godine

Broj predmeta: 65 O Mals 818690 19 Mals

Vrijednost spora: 1.872,00 KM

Mjesna nadležnost suda: Opštinski sud u Sarajevu.

Dana 13.05.2022. godine donijeta je presuda Opštinskog suda u Sarajevu u kojoj se u cjelosti odbija tužbeni zahtjev tužitelja. Sudski postupak je u toku.

III, „S list“, Sarajevo

1. Tužilac: „S list“ doo Sarajevo

2. Tuženi: JP „EKO-DEP“ doo, Bijeljina

Spor je pokrenut radi isplate duga po osnovu Narudžbenice broj: 570/18

Tužba je dostavljena tuženom 07.10.2021. godine

Broj predmeta: 65 0 Mals 914210 21 Mals

Vrijednost spora: 1.872,00 KM

Mjesna nadležnost suda: Op inski sud u Sarajevo

Sudski postupak je u toku.

IV, „S list“, Sarajevo

1. Tužilac: „S list“ doo Sarajevo

2. Tuženi: JP „EKO-DEP“ doo, Bijeljina

Spor je pokrenut radi isplate duga po osnovu Narudžbenice broj: 570/19

Tužba je dostavljena tuženom 20.04.2022. godine

Broj predmeta: 65 0 Mals 959830 22 Mals

Vrijednost spora: 1.872,00 KM

Mjesna nadležnost suda: Op inski sud u Sarajevu

Sudski postupak je u toku.

V Opština Teo ak

1. Tužilac: Op ina Teo ak

2. Tuženi: JP „EKO-DEP“ doo, Bijeljina

3. VSP: 148.348,61 KM

Dana 26.08.2022. godine, JP „EKO-DEP“ doo je zaprimilo tužbu od stane Op ineTeo ak. Razlog podnošenja tužbe je isplata duga koji je Op ina Teo ak traži od tuženog da izmiri ostatak regresnog duga u iznosu od 148.348,61 KM, a na ime dospjelih dugova koje je opština Teo ak kao jemac morala izmiriti od 2016-2021 godine po osnovu Supsidijarnog kreditnog spotazuma od 31.10.2006. godine.

Mjesna nadležnost suda: Okružni privredni sud u Bijeljini

Dana 26.07.2023. godine, Tužilac i tuženi su zaklju ili sudsko poravnanje u kojem se navodi da je tužena strana dužna isplatiti Op iniTeo ak na ime duga iznos od 169.709,97 KM. Zaklju no sa 31.12.2023. godine upla ene su 3 rate po osnovu navedenog sporazuma.

VI JKP „ isto a“, Lopare

1. Tužilac: JP „EKO-DEP“ doo, Bijeljina

2. Tuženi: JKP „ isto a“ Lopare

3. VSP: 221.334,12 KM

Dana 22.12.2023. godine, JP „EKO-DEP“ doo je podnijelo tužbu protiv JKP „ isto a“ Lopare radi naplate duga po osnovu zaklju enog ugovora o deponovanju otpada u iznosu od 221.334,12 KM sa pripadaju im zakonskim zateznim kamatama i troškovima parni nog posupka.

3. UPRAVAPREDUZE A

Upravapreduze a inedirektorpreduze aiizvršnidirektori.Upravapreduze aizradilajeTrogodišnjiplanposlov anjapreduze azaperiod 2022-2024. godina, kaoigodišnjiplanposlovanjaza 2023. godinu, adirektorpreduze aredovnojepodnosioizvještajeoraduiposlovanjuNadzornomodborupreduze a. Direktorje, izme uostalog, predlagaosmjerniceonabavcizanarednuposlovnugodinuivodiora unaozakonitostiuradusvihslužbipreduze a. Izuzevnaprijednavedenog, staraoseodonošenjuplanaposlovanjapreduze azanaredniperiod, saposebnimakcentomnaostvarivanjuplaniranihprihodairashodaupreduze u, kaoiodavanjuprijedlogainvesticionihodlukauskladusaGlavnimprojektomizgradnjedeponije „Brijesnica“ zanastavaknarednefazeizgradnjeRegionalnesanitarnedeponije „Brijesnica“ uBijeljini ijajerealizacijautoku.

4. EKSTERNI REVIZOR

Zakonora unovodstvuirevizijiRepublikeSrpske (Sl. glasnikRS94/15 i 78/20) nalažerevizijufinansijskihizvještaja.Revizijafinansijskihizvještajaobavljaeuskladusaovimzakonomime un arodnimstandardimarevizije. Obaveznojrevizijipodliježufinansijskiizvještajisubjekataodjavnoginteresa, definisaniovimZakonom (lan 28. Zakonaora unovodstvuirevizijiRS).

JP „EKO-DEP“ doospadaukategorijusubjekataodjavnoginteresaiiztihrazlogajepokrenuoprocedurujavnenabavkeizboraeksterne revizora, uskladusaZakonomojavnimnabavkamaBiH.NakonsprovedeneprocedurejavnenabavkepotpisanjeUgovorore vizijifinansijskihizvještajaza 2023. godinusaovlaštenimprivrednimdruštvomzareviziju „PETROS“ doo, Bijeljina.Nakonobavljenerevizijefinansijskogizvještajaza 2023. godinuuJP „EKO-DEP“ doo, eksternirevizordostaviojeIzvještajnezavisnogrevizora (citat):

**„OSNIVA IMA I SKUPŠTINI JP "EKO-DEP" DOO BIJELJINA
IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2023. GODINU**

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja JP "EKO-DEP" d.o.o. Bijeljina (u daljem tekstu Društvo), koji uklju uju Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, te Izvještaj o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha), Izvještaj o promjenama na kapitalu i Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled zna ajnih ra unovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje Društva.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno stanje, po svim materijalnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31.12.2023. godine i rezultate njegovog poslovanja i nov ane tokove za godinu, koja se završava na taj dan, u skladu sa Me unarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS-MSFI) i ra unovodstvenim propisima u Republici Srpskoj.

Klju na pitanja revizije

Klju na pitanja revizije su ona pitanja koja su po profesionalnom prosu ivanju bila od najve eg zna aja u obavljenoj reviziji pojedina nih finansijskih izvještaja teku eg perioda.

Profesionalnim prosu ivanjem revizije, ocijenili smo da je klju no pitanje u poslovanju društva ostvarenje ve ih prihoda od obavljanja registrovane djelatnosti. Ostvarenje ve ih prihoda uslovljeno je

izme u ostalog: cijenom usluga deponovanja otpada koja nije ekonomska, cijenu odobrava skupština Grada Bijeljine i lagerovanje manjih koli ina otpada u odnosu na projektovane.

Iz vlastitih nov anih tokova JP „Eko dep“ doo Bijeljina, nije u mogu nosti da servisira dospjele rate kredita, pa se ova obaveza izmiruje protestom mjenica, sa ra una garanata-osniva a Preduze a.

Društvo ima obavezu da sanira „staru“ neekološku deponiju, koja je neposredno uz postoje u ekološku deponiju. Iz postoje ih nov anih tokova preduze e nije u mogu nosti investirati.

Ne rješavanje navedenih pitanja kao klju no pitanje postaje i injenica da stalnost poslovanja preduze a zavisi od donacija osniva a. “(završencitat)

Navedeni izvještaju ime privrednog društva zaveviziju potpisali su ovlašteni revizori dr Danica Petrovi i Zdravko Dubov.

Uspostavljanje internerevizije u preduze u

Uskladusa odredbama Zakona o javnim preduze ima RS (Sl. glasnik RS 75/04 i 78/11), javno preduze e je u obavezi da uspostavi internereviziju u preduze u putem odbora zaveviziju i odjeljenjainterner evizije.

JP “EKO-DEP” doo spada u kategoriju malih preduze a, uskladusa lanom 5, stav 4. Zakona ora unovodstvu ireviziji (Sl. glasnik RS 94/15).

Obzirom da preduze e nematehni kih, ekonomskih i finansijskih preduslova da bi uspostavilo odbor zaveviziju i odjeljenje internerevizije (preduze e nemavlastitiposlovniprostorzaraduprave i administracije, ve pla azakupposlovnogprostora, aprihod i ostvarenina osnovnutrenuoodobrenecijeneuslugaprijemaidPONOVANJAOTPADAINAOSNOVUKOLI INAOtp adakojisedovozinadeponiju uspijevaju dakopokrijutekoko 70% obavezaredovnogposlovanjapreduze a), nasjedniciodržanoj 17.06.2013. godine Skupština preduze ajenaprijedlogupravepreduze adonijela odluku da se uspostavi internerevizija u JP “EKO-DEP” doo naslede ina in:

- umjesto Odbora zaveviziju u okviru preduze a, funkciju Odbora zaveviziju obavlja e Nadzorni odbor JP “EKO-DEP” doo, doispunjavanzakonskih uslova propisanih Zakonom o javnim preduze ima RS, akojise odnosen a Odbora zaveviziju. Nadzorni odbor enavedenu ulogu obavlja i ka odiosvojeredovnenadležnosti izatone eastvarivatidodatn unaknadu;
- funkciju Odjeljenjainterner evizije obavlja enezavisnarevizorskaku akoja ebitiizabranakrozprocedur u javnenabavke.

Uskladusa odlukom Skupštine preduze a provedenaje procedurajavnenabavke i angažovanajelicenciranareviz orskaku a „REVIFIN“ doo, Bijeljina za obavljanje internerevizije u preduze u.

Napominjemodaje Glavna službarevizije javnog sektora RS usvom Izvještaju o statusu datih preporuka prilikom revizije finansijskih izvještaja JP „EKO-DEP“ doo, Bijeljina za 2015. godinu, broj: IP023-18 od 14.11.2018. godine konstatovaladapreduze e u formalnom smislunepodliježe obavezi uspostavljanjajedinice internerevizije u preduze u.

Revizija postupak javnih nabavki

Mišljenjerevizora o reviziji javnih nabavki za 2023. godinu jeslede e (citati):

„5. FUNKCIONISANJE SISTEMA INTERNIH KONTROLA

Na osnovu provedene revizije može se konstatovati slede e:

Preduze e je u 2023. godini normativno regulisalo procedure nabavke roba, usluga i ustupanje radova, na osnovu Zakona o javnim nabavkama i Zakona o javnim preduze ima, gdje su utvr eni svi postupci za nabavku, odgovornost organa i lica za izvršenje nabavke.

U 2023. godini donesen je Pravilnik o javnim nabavka, (donesen od strane Nadzornog odbora društva) koji je usaglašen sa izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u BiH. Izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama objavljene su u Službenom glasniku BiH broj 59/22, koje su stupile na snagu 10.12.2022. godine.

Sve nabavke su izvršene na osnovu usvojenog Plana nabavke za 2023 godinu, uz etiri dopune plana u toku godine, s tim da je za svaku nabavku prethodno donesena odluka ugovornog organa o pokretanju procedure javne nabavke.

- 1) Raspisivanje tendera se vrši na osnovu plana nabavke i usaglašenih uslova i procedura.
- 2) Provedene procedure nabavke osiguravaju pravilan izbor najpovoljnijeg i najboljeg ponu a a.
- 3) Potpis ugovora vrši direktor i izvršni direktor preduze a, pri emu su ispoštovane odredbe utvr ene lanom 40. Zakona o javnim preduze ima.
- 4) Sastavni dio dokumentacije ine zapisnici o kvantitativnom i kvalitativnom prijemu nabavljene opreme ili materijala, odnosno usluge.
- 5) Izvo a i su dužni dostaviti garanciju za dobro izvršenje ugovorenog posla i izvršiti dodatne radove u slu aju reklamacije.
- 6) Pla anje se vrši po završetku isporuke na osnovu formirane dokumentacije i potpisa naloga za pla anje koje je vršilo ovlaš eno lice (direktor).
- 7) Zaduženo osoblje se stru no i odgovorno odnosi u provo enju postupaka i kompletiranju dokumentacije za provo enje tendera.
- 8) Dokumentacija o provedenim procedurama je uredno numerisana, sa uvana i odložena za potrebe kontrole.
- 9) Osoba zadužena za rad na javnim nabavkama tokom godine prisustvovala je seminarima za stru nu edukaciju.
- 10) Ugovorni organ je u skladu sa lanom 75. stav 1) zakona o javnim nabavkama, redovno, za svaku izvršenu nabavku Agenciji za javne nabavke BiH, dostavljao izvještaj o postupku javne nabavke. Izvještaj se dostavlja elektronski preko portala Javnih nabavki. Dokaz o dostavljenom Izvještaju nalazi se u dosijeu svake nabavke.
- 11) Provedene javne nabavke omogu ile su rad u kontinuitetu na odlaganju komunalnog otpada i provo enju mjera zaštite okoline.

6. ZAKLJU AK I PREPORUKE

Na osnovu provedene revizije i izvršenog uvida u procedure nabavke i evidencija u pra enju transakcija sa nabavkama može se zaklju iti:

- da je preduze e provelo propisane procedure nabavke u skladu sa zakonskom regulativom,
- da je ustrojen sistem interne kontrole u provo enju nabavki, pra enju, arhiviranju i evidentiranju transakcija vezanih za nabavke,
- da je Nadzorni odbor usvojio detaljan plan nabavke i etiri aneksa plana nabavki,
- ostvarena je ukupna vrijednost nabavki u iznosu od 503.143,04 KM (ugovori i primljene fakture) od ega su pojedine nabavke izvršena na osnovu provedenih procedura u prethodnoj godini,
- izvršeno je 50 javnih nabavki po proceduri direktnog sporazuma, što ini 86,21 % od ukupnog broja nabavki, vrijednosno nabavke po proceduri direktnog sporazuma iznose 124.984,67 KM odnosno 24,84 % od ukupne vrijednosti svih nabavki,
- otvorenim postupkom izvršene su 7 nabavke ili 12,07 %, vrijednost nabavke 353.158,37 KM ili 70,19 % vrijednosti svih nabavki,
- konkurentskim zahtjevom provedena je 1 nabavka ili 1,72 %, vrijednost nabavke je 25.000,00 KM ili 4,97 % od ukupne vrijednosti svih nabavki,

Na osnovu provedene revizije, koja je izvršena pregledom dijela dokumentacije i pratećim transakcijama vezanim za javne nabavke, interna revizija smatra da su provedene procedure javnih nabavki provedene u skladu sa utvrđenom regulativom (Zakon o javnim nabavkama) i ispoštovan je zakonska regulativa za realizaciju istih, uz ocjenu da je obezbijeeno adekvatno funkcionisanje sistema interne kontrole.

7. PREPORUKE

Na osnovu izvršene revizije procedura javnih nabavki u 2023. godini, nisu uoči eni propusti i nedostaci za koje bi trebalo dati posebne preporuke za otklanjanje istih.

Skrećemo pažnju menadžmentu Društva da je i nadalje potrebno pratiti promjene na tržištu nabavki materijala i na vrijeme preduzimati aktivnosti javnih nabavki, kako se ne bi ugrozio proces deponovanja komunalnog otpada. “(završen citat)

REVIZIJA POSTUPAKA ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Svedosadašnjerevizijepostupakazaštiteživotnesredineukazuju nasljedno:

- 1) Daje preduzeće obezbijediti tehničko i organizaciono pretpostavke za deponovanje otpada na regionalnoj deponiji.
- 2) Da su ispunjeni svi sanitarni uslovi za rad deponije i dobijene odgovarajuće dozvole, gdje posebno napominjemo Ekološku dozvolu za rad sanitarnog deponijekojase obnavlja svake pete godine (posljednja obnovazavršena 24.01.2024. godine), Dozvolu za upravljanje otpadom (posljednja obnovazavršena 11.12.2019. godine), kao i pribavljanje Dozvole za upravljanje otpadom za dio izgrađene elije broj 3 na regionalnoj deponiji „Brijesnica“ (izdata 25.12.2020. godine).
- 3) Uskladi sadržaj predmetne ekološke dozvole, preduzeće, je bilo obavezno da od po etkarada sanitarnog deponijeredovno vrši monitoring životne sredine, usljedno imoblastima:
  - monitoring kvaliteta vazduha,
  - monitoring meteoroloških parametara,
  - monitoring površinskih voda, procjedne vode i emisije deponijskog gasa,
  - monitoring efluenta (pre iš ene procjedne vode)
  - monitoring podzemnih voda,
  - monitoring kvaliteta padavinskih voda,
  - monitoring stabilnosti tijela deponije,
  - monitoring pedoloških i geoloških karakteristika i
  - monitoring buke,
  - te da kontinuirano vrši izradu elaborata o EBS-u i izradu elaborata o efikasnosti rada postrojenja za pre išanjanje procjednih voda.
- 4) Izvještaji o rezultatima monitoringa potvrđuju stanje:
  - monitoringom kvaliteta vode utvrđeno je da su nalazi u okviru graničnih vrijednosti prema važećim zakonskim podzakonskim propisima,
  - monitoringom kvaliteta vazduha utvrđeno je da su nalazi u skladu sa graničnim vrijednostima prema važećim zakonskim podzakonskim propisima.
- 5) Staro odlagalište je uvišeno na vrata privremeno saniranouprethodnim periodima, ali je istobilou upotrebisvedopolovine 2017. godine, jersedotadana topodručju, kao privremena aktivnost, vršilo odlaganje klastona i kogotpada, auskladusa odlukom nadležnog organa Grada Bijeljina.

- 6) Premaugovoruosnivanjupreduze asveopštineosniva ibitrebalodavršedeponovanjesvihkoli inaprikuplj enogotpadaasvojihteritorijanaRegionalnusanitarnudeponiju „Brijesnica“. Uskladusapotpisanimugovorom, opštineBijeljina, Ugljevik,LopareiTeo akvršedodlaganjeotpadanadeponiju „Brijesnica“, dokseopština eli jošuvijeknijeuklju ilaudovozotpada.
- 7) Prisutanjeodre enibrojdivljihdeponija, štonijeunadležnostipreduze a, negokontrolnihorganalokalnihsamouprava, kojinisusuodovoljnojmjeridosljedniuo stvarivanjuutvr enihmjera. Ovdjejepotrebno konstatovatidakoli inedeponovanogotpadavarirajuizgodineugodinu,što realnoukazujen augrožavanjezaštiteživotnesredineištetnostitakvihpostupakapooovopodru je.
- 8) Premadobijenimdozvolama,obavezapreduze ajedavršiiizdvajanjesredstavazasanacijudeponijenakoniste kakorisnogvijeka, štosenevrširadifinansijskesituacije (deponovanjesevršipoadministrativnoodobrenimcijenama, anepoekonomskimcijenama). Ovakvostanjemožeimatinegativnihposljedicapoobezbje enjesredstavazamonitoringzatvorenihobjekata ubudu emperiodu, atimeinapostupkeimjerezaštiteživotnesredine.
- 9) Radiispunjenjaosnovnogstrateškogzadatkapreduze a, zaštiteživotnesredineiprovo enjamjeraipostupakaekološkezaštitenapodru juregije,preduze ejeutokuizv ršavanjapojedinihmjera, odnosnoplaniranjapostupakakoji epoboljšatiefikasnostzaštiteživotnesredine (ovdjese, prijesvega, mislinazavršetakizgradnjesanitarne elijebroj 3, sanacijustaredeponije,izraduelaborataoreciklažiisakupljanjusekundarnihsirovina, itd.).

Naosnovudosadaizvršenihrevizijastanjapostupakazaštiteživotnesredineiekologijedatesusljede epreporukek ojejepreduze ekontinuiranoizvršavalotokomprethodnogperioda:

- 1) Upoznatiorganepreduze aiosniva eoobavezikonkretnihpripremazazavršetakizgradnjedrugogdjel asanit arne elijebroj 3zadeponovanjekomunalnogotpada (tokom 2019-2020. godineizgra enprvidiosanitarne elijebroj 3),
- 2) Upoznatinadležneorganeopštinaosniva aopotrebikontrolpostojanja divljihdeponijaiopasnostizaugrožav anježivotnesredine,
- 3) Preduzetimjerezablagovremenoprovo enjeplaniranihmjeranadaljojdogradnjifunkcionisanjapreduze eis anitarnedeponijekrozrealizacijukapitalnihinvesticija, aprijesvegakroz završetakizgradnjetre esanitarne elije.

ORGANIZACIJA PREDUZE A I ZAPOSLENOST

PremaPravilnikuo organizaciji preduze a i sistematizaciji radnih mjesta uJP „EKO-DEP“ doobroj07-32-214/22od05.04.2022. godine,uokvirupreduze aformiranesudvijeslužbe:Službazatehni keposlove, planiranjeiinvesticije Službazaekonomske, pravneiopšteposlove, u okviru kojih postoji više odjeljenja.

Postoje aorganizacionašema preduze ajesljede a:

Radno mjesto	Br. izvršilaca
Uprava preduze a	
Direktor	1
Izvršni direktor za tehni ke poslove	1
Izvršni direktor za ekonomske, pravne i opšte poslove	1
Služba za ekonomske, pravne i opšte poslove	
- Odjeljenje za ekonomske i finansijske poslove	
Šef ra unovodstva	1
Referent za finansije	1

Referent za ra unovodstvo	1
Blagajnik - fakturista	1
- Odjeljenje za pravne i opšte poslove	
Referent za javne nabavke	1
Referent za pravne poslove	1
Referent za planiranje i investicije	1
Tehni ki sekretar	1
Služba za tehni ke poslove i deponovanje	
Koordinator za otpad	1
- Odjeljenje za tehni ke poslove i deponovanje otpada	
Referent službe prijema otpada-kontrolor otpada	1
Operater na kolskoj vagi	5
- Odjeljenje za tehni ke poslove	
Referent službe za tehni ke poslove	1
Rukovalac radnih mašina	2
Voza kamiona	2
- Odjeljenje za održavanje	
Referent službe održavanja	1
Pomo ni radnik	1
Pomo ni radnik na postrojenju za tretman otpadnih voda i postrojenju za spaljivanje deponijskih gasova	1
UKUPNO:	26

Postoje aorganizacionašemajena dan 31.12.2023. godine bila popunjena sa 21izvršiocem. Od tog broja, jedno lice je imalo zaklju en ugovor o obavljanju poslova direktora, dva radnika su imali zaklju ene ugovore na odre eno vrijeme, a 18 radnika je imalo zaklju ene ugovore o radu na neodre eno vrijeme. TabelarniprikazstruktureibrojazaposlenihJP „EKO-DEP“ doojeslede i:

Strukturazaposlenihpostru nojspre mi	Brojzaposleni h	Starosnastrukturazaposlen ih	Brojzaposleni h
Istepen-NK	1	18-25	-
II stepen -PK	-	26-30	1
III stepen-KV	2	31-35	2
IVstepen-SSS	8	36-40	3
Vstepen-VKV	-	41-45	4
VIstepen-VŠS	2	46-50	3
VII/1stepen-VSS	8	51-55	5
		56-60	2
		61-65	1
Ukupno:	21	Prosje na starost:	46,3

OSTVARIVAN E I OBAVLJAN E REGISTROVANEDJELATNOSTI

Preduze e je po eloobavljatiskojuosnovnudjelatnost:

Obradaiodlaganjeneopasnogotpadanasanitaraniekološkiprihvatljivna innanovoizgra enimsanitarnim elija maod 01.01.2010. godine, kada jeRegionalnasanitarnadeponija „Brijesnica“ zvani nopuštenaurad.

Djelatnostpreduze ajeodre enaStatutompreduze a (lan14.) ikaotakvaregistrovanakodOsnovnogsuda. Preduze eobavljadjelatnostuunutrašnjemprometuiuspoljnotrgovinskomprometu.

Djelatnostpreduze auunutrašnjemprometuobavljaseuskladusaRješenjemOsnovnogsudaBijeljini broj: 059-0-Reg-11-000 689 od 01.11.2011. godine.

Izvršenojeuskla ivanjedjelatnostinaosnovuZakonaoklasifikacijidjelatnostiiregistruposlovnihsubjekatapodjelatnostimauRepubliciSrpskoj (Sl. glasnikRS 74/10) iUredbeoklasifikacijidjelatnostiRS (Sl. glasnikRS 119/10):

- 35.11 Proizvodnjaelektri neenergije
- 35.13 Distribucijaelektri neenergije
- 35.14 Snabdijevanjeitrgovinaelektri nomenergijom
- 35.21 Proizvodnjagasa
- 37.00 Kanalizacija
- 38.21 Obradaiodlaganjeneopasnogotpada
- 38.32 Reciklaža (preradaraizvrstanihmaterijala)
- 43.11 Uklanjanjeobjekata
- 46.77 Trgovinana velikootpadom iostacima
- 49.41 Drumskiprijevozrobe
- 71.20 Tehni koispitivanjeianaliza

Pretežnadjelatnostje: *38.21 Obradaiodlaganjeneopasnogotpada.*

Djelatnostpreduze auspoljnotrgovinskomprometuobavljaseuokviruregistrovanedjelatnosti.

Mati ni brojpreduze aje: 01991388. JIB: 44002206230008; PIB 402206230008 (zaPDVobveznika) iobavljanjespoljnotrgovinskedjelatnosti.RegistrovanudjelatnostPreduze aobavljaJuradnicirazli itihprofilai zanimanja.

Preduze ejeopremljenokadrovskiitehni kizaobavljanjeregistrovanedjelatnosti.

Tehni kaopremljenost

Zaobavljanjeosnovnedjelatnosti, preduze ejeopremljenoslede ommehanizacijomiopremom:

1. Sanitarne elije zazbrinjavanjeotpadabr. 1, 2 iprvidio elijebr. 3,
2. Objekat zasmještajradnikaimehanizacije,
3. Buldozer za razgrtanje otpada,
4. Kompaktor zasabijanje (smanjenjezapremine)otpada,
5. Kamionkiper,
6. Rovokopa gusjeni ar,
7. Kombinovaniskip,
8. Traktorsaprikl u cima,
9. Cisternazagorivoicisternazavodu,
10. Pre ista procjednihvodasatijeladeponije,
11. Gasnabakl asasistemomzasakupljanjedeponijskoggasai
12. Ostalaoprema zaobavljanjedjelatnosti.

Najvažnije aktivnostikojesuizvršeneuprethodnomperiodu su:

1. Preduze e je organizovalo svoje poslovanje u skladu sa pozitivnim zakonskim i podzakonskim propisima u RS i BiH, te internim aktima preduze a. Preduze e nije imalo obustava rada niti bilo kakvih odstupanja od svog redovnog poslovanja.

2. Krajem 2023. godine preduzeće je podnijelo zahtjev za obnovu ekološke dozvole Ministarstvu za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS. U skladu sa važećim zakonskim propisima, u tu svrhu je obnovljen Plan upravljanja otpadom u preduzeću u koji je dostavljen Ministarstvu zajedno sa izvještajima monitoringa životne sredine i ostalom neophodnom dokumentacijom. Ekološka dozvola je obnovljena 24.01.2024. godine.
3. U okviru rada na poboljšanje organizacije i uslova rada na deponiji, izvršena je nabavka i nezaštitne opreme i sredstava za rad, te redovno održavanje istih (pranje, podmazivanje i periodični pregledi koji podliježu Pravilniku o postupku i rokovima preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine), vršeni su periodični i lekarski pregledi radnika, kontrola protivpožarnih aparata, uređaja i instalacija, kontrola mikroklime (mjerjenje koncentracije prašine, para, dimova i gasova, kao i pridržavanje svih potrebnih mjera iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara koje su regulisane Zakonom o ZNR i ZOP-a. Sprovedena je edukacija svih radnika na deponiji kroz redovnu obuku radnika i praktičnu provjeru znanja iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara, prisustvovanje radnika online seminarima na temu prijema i deponovanja vrstog komunalnog otpada sa ciljem razmjene iskustava u radu.
4. Od strane rukovodilaca vrši se kontinuirana edukacija i kontrola rada svih radnika na deponiji vezano za kontrolu prijema otpada, u smislu njegove vrste i porijekla, pravilnog odlaganja i deponovanja otpada kroz svakodnevnu primjenu propisanih procedura i pravilnika u JP „EKO-DEP“ doo. Takođe se prate zakonski i podzakonski akti koji se u ovoj oblasti i vrši se svakodnevna primjena istih.
5. Od strane ovlaštene kuće koja je zadužena za ZNR i ZOP i odgovornih radnika na deponiji, vršena je redovna kontrola propisanih i naloženih mjera i obuka radnika iz oblasti ZNR i ZOP, sa ciljem preventivnog djelovanja sprječavanja povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom. Tokom godine su redovno dostavljani izvještaji o monitoringu, ljekarskim pregledima i drugim podacima vezanim za odlaganje otpada ovlaštenim ustanovama i inspekcijским organima kao i organizacijama koje se bave zaštitom zdravlja na radu i zaštitom životne okoline.
6. Tokom ove godine vršena je redovna prekrivka deponovanog otpada inertnim materijalom debljine 15-20 cm, iz sopstvenog pozajmišta koje se nalazi u krugu deponije. Tokom godine je prekriveno približno 8.500 m² površine na sekcijama 1A i 1B, i izvezeno je za prekrivku oko 1.450 m³ zemlje.
7. Redovno su odražavane interne saobraćajne u sanitarnim elijama i pristupni put do elije sa drobljenim separisanim šutom krećnja kog porijekla i prirodnim šljunkom, za elije svrhe je u toku godine izvezeno od ugovorenih isporuioća 240 m³ prirodnog šljunka i 380 m³ separisanog štuta.
8. Redovno je održavana pristupna asfaltna saobraćajnica u smislu redovnog razgrtanja snijega tokom zimskog perioda, kao i asfaltna saobraćajnica u krugu deponije (išćenje, pranje i posipanje sa abrazivnim sredstvima u toku zimskog perioda).
9. U cilju zaštite i očuvanja životne i radne sredine, a u skladu sa važećom ekološkom dozvolom i dozvolom za upravljanje otpadom, kao i važećim propisima iz oblasti zaštite životne sredine, vršen je redovan monitoring svih parametara kvaliteta vazduha, oborinskih, procjednih i podzemnih voda, monitoring kvaliteta deponijskog gasa i buke, monitoring meteoroloških parametara, monitoring pedoloških i geoloških karakteristika, monitoring stabilnosti tijela deponije, te izrada elaborata o EBS-u i elaborata o efikasnosti rada postrojenja za preišćenje procjednih voda. Svakodnevno praćenje i evidentiranje parametara kvaliteta vazduha i meteoroloških parametara vršeno je pomoću mobilne ekološke laboratorije postavljene na sanitarnoj deponiji „Brijesnica“ od strane ovlaštene ustanove. Ovlaštena kuća kontrolu kvaliteta vazduha, deponijskog gasa i meteoroloških parametara vrši

svakodnevno, a izvještaje dostavlja svakog mjeseca sa iskazanim vrijednostima za prethodni mjesec. Kontrola kvaliteta oborinskih, procjernih i podzemnih voda i izrada elaborata o EBS vrši se kvartalno, svaka tri mjeseca, uzimanjem uzoraka u oborinskim kanalima, egalizacionom bazenu i postoje im piezometrima, te poslije izvršene laboratorijske analize o ispravnosti uzoraka dostavlja izvještaj za posljednji kvartal. Monitoring buke, stabilnosti tijela deponije i pedoloških i geoloških karakteristika vrši se jednom godišnje. Svi izvještaji o izvršenim mjerenjima zaštite životne sredine se redovno dostavljaju republi kom ekološkom inspektoru, a izvještaj o zaštiti voda i EBS se redovno dostavlja Javnoj ustanovi „Vode Srpske“. Tako e, obaveza preduze a je da sve izvještaje dostavi Ministarstvu za prostorno ure enje, gra evinarstvo i ekologiju RS prilikom podnošenja zahtjeva za obnovu ekološke dozvole i dozvole za upravljanje otpadom. U cilju zaštite i o uvanja životne sredine nadeponiji “Brijesnica” je još 2014. godine instalirano postrojenje za pre iš avanje procjernih voda, a od 2016. godine i postrojenje za spaljivanje deponijskog gasa. Postrojenje za pre iš avanje procjernih voda radi na principu reverzne osmoze, i u 2023. godini pre istilo je 3.717,00 m³procjedne vode. Postrojenje za spaljivanjedeponijskog gasa je u 2023. godini je spalilo ukupno 263.283,00 Nm³/h deponijskog gasa.

10. Redovno održavanje, podmazivanje, iš enje, pra enje rada i upravljanje mehanizacijom i postrojenjima vršili su radnici koji rukuju sa sredstvima rada, u skladu sa propisanim procedurama i pravilnicima u JP „EKO-DEP“ doo. Redovni i vanredni servisi postrojenja, mehanizacije i putni kih vozila vršeni su od strane ovlaštenih ku a u skladu sa planom održavanja, dok su za pra enje rada i upravljanje postrojenjima bili zaduženi obu eni radnici preduze a.
11. U okviru redovnog održavanja ukupne površine deponije vršno je redovno iš enje kruga deponije, košenje i sakupljanje trave, sakupljanje rasutog otpada van elije, sje a mladog rastinja oko ograde deponije, zalivanje zasada drve a zelenog pojasa, polivanje vodom internih saobra ajnica u cilju sprje avanja pojave prašine i pranje asfaltne saobra ajnice.
12. Tokom 2023. godine vršena je redovna deratizacija, dezinfekcija i dezinsekcija na kompletnom prostoru deponije, dezobarijere, radne i pomo ne prostorije: stara portirnica, nova portirnica, vagarska ku ica i zgrada održavanja. Ova mjera je naložena važe im zakonskim propisima. Zbog specifi nih uslova koji vladaju na deponiji, gdje dolazi do brzog razmnožavanja glodara, insekata i mikroorganizama, redovna deratizacija je obavljena dva puta godišnje, a dezinfekcija i dezinsekcija i više puta u toku godine, u zavisnosti o godišnjeg doba i vremenskih uslova.
13. U maju 2023. godine je angažovan konsultantsko preduze e zbog problema u sistemu za sakupljanje deponijskog gasa koji su se ispoljavali na na in da sistem za sakupljanje i spaljivanje funkcioniše u trajanju od svega oko 12 sati, pri emu dolazi do postepenog smanjenja koncentracije metana u sakupljenom gasu sa po etnih 50% do nekih 15% i istovremenog postepenog pove anja udjela kiseonika sa oko 5% pa do vrijednosti preko 10%, što je uzrokovalo automatsko gašenje sistema u posljedopodnevnim satima. Nakon cjelodnevnne pauze u radu sistema za sakupljanje i spaljivanje gasa, sistem je ru no pokretan izjutra i opet je imao kontinuitet rada od približno 12 sati. Poslije pregleda sistema i analize deponijskog gasa u tijelu deponije, konsultantska ku a je izradila Elaborat o optimizaciji sistema sakupljanje deponijskog gasa u kojem su date preporuke za poboljšanje kvantiteta proizvedenog gasa. Naložene preporuke su ve im dijelom sprovedene, svi leptir ventili na gasnim bunarevima su zamijenjeni novim i zadihtovani su svi potencijalni prodori vazduha u sistem.
14. Prijem i deponovanje otpada je tokom itave godine tekao neometano, prema propisanim procedurama. U 2023. godini zaprimljeno je ukupno 36.521,06 tona vrstog komunalnog otpada, od ega najve i dio poti e sa podru ja Grada Bijeljina, što se može vidjeti iz tabele ispod, gdje je dat pregledzaprimitih koli ina otpada za 2023. godinu po opštinama:

OPŠTINA	Deponovane koli ine vrstog komunalnog otpada		Deponovane koli ine industrijskog otpada
	(t)	(%)	(t)
Bijeljina	30.067,10	(82,3)	0
Ugljevik	3.326,22	(9,1)	0
Lopare	1.638,02	(4,5)	0
Teo ak	1.035,98	(2,9)	0
eli	453,74	(1,2)	0
UKUPNO	36.521,06	(100 %)	0

U narednoj tabeli prikazane su koli ine ukupno odloženog otpada iz svih opština osniva a, u periodu 2010-2023. godine:

Godina	Bijeljina (t)	Ugljevik (t)	Lopare (t)	Teo ak (t)	eli (t)	UKUPNO
2010	29.745,77	1.544,73	834,76	0,00	0,00	32.125,26
2011	29.266,02	1.711,86	822,71	0,00	0,00	31.800,59
2012	27.396,07	1.421,78	913,94	0,00	0,00	29.731,79
2013	26.794,89	1.561,04	915,18	194,5	17,30	29.482,91
2014	26.234,69	1.568,36	813,36	1.249,40	0,00	29.865,81
2015	27.292,42	958,26	817,92	1.128,66	0,00	30.197,26
2016	27.998,43	1.654,54	906,46	1.000,26	0,00	32.718,43
2017	28.963,17	2.261,88	977,5	1.091,72	0,00	33.294,27
2018	28.230,12	2.261,42	966,02	1.071,24	0,00	32.528,80
2019	30.018,81	3.064,24	1.393,92	1.079,54	0,00	35.556,51
2020	29.220,94	3.364,22	1.428,10	1.044,18	0,00	35.057,44
2021	30.130,34	3.389,02	1.556,14	1.091,56	0,00	36.167,06
2022	29.907,88	3.305,28	1.590,78	1.071,00	333,32	36.208,26
2023	30.067,10	3.326,22	1.638,02	1.035,98	453,74	36.521,06
UKUPNO:	401.267,10	31.392,85	15.574,81	11.058,04	1.963,10	424.734,39

Tabela deponovanih koli ina vrstog komunalnog otpada po opštinama u periodu 2010-2023.

EKOLOŠKE PRETPOSTAVKE ZA RAD PREDUZE A I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Tokom realizacije projekta izgradnje Regionalne

sanitarne deponije strogo se vodilo rauna o primjeni zakona i propisa iz oblasti ekologije i Direktiva EU koje se odnose na zaštitu životne sredine.

Raditoga je izrađena Studija o utjecaju na životnu sredinu sanitarne deponije “Brijesnica” (odobrena od strane Ministarstva prostorne enje, gradskog i evinarstvo i ekologiju RS), te su pribavljene:

1. Ekološka dozvola (obnovljena 24.01.2024. godine od strane Ministarstva prostorne enje, gradskog i evinarstvo i ekologiju RS),
2. Dozvola za upravljanje otpadom za JP “EKO-DEP” Bijeljina (obnovljena 11.12.2019. godine od strane Ministarstva prostorne enje, gradskog i evinarstvo i ekologiju RS).

Pomenuti dokumenti manalo žene sumjere zaštitu zemljišta, podzemnih i površinskih voda, zaštita flore, faune i ekosistema, klime, vazduha,

kulturno nasljeđe i arheoloških nalazišta. Rad iz zaštitu životne sredine vrši se monitoringom pojedinih, površinskih, podzemnih voda i efluenta, monitoring kvaliteta vazduha, deponijskog gasa i buke, meteoroloških parametara, stabilnosti tla deponije i pedoloških i geoloških karakteristika tla, kao i kontrola zapremine i sastava dolazećeg otpada i materijala iz zemlje.

Ekološke pretpostavke za funkcionisanje preduzeća su zasnovane na izvršenju monitoringa životne sredine, koje se provodi u vrijeme obavljanja osnovne djelatnosti, tokom perioda zatvaranja deponije, kao i dugi niz godina nakon njenog završetka. Mjere zaštitu životne sredine i ekološke zaštite su potpuno regulisane Zakonom o zaštiti životne sredine (Sl. glasnik RS 71/12, 79/15 i 70/20), kojim je utvrđena obaveza pravnih i fizičkih lica zaštitu, o uvanju i poboljšavanju ekološke kvaliteta životne sredine. Zakonom su takođe promovisan i mjerenje i njegovo sprovođenje.

Preduzeće ima posebnu obaveznu davanje izvršiti zaštitu životne sredine od štete nastale od otpada, obzirom da je osnovna djelatnost obrada i odlaganje neopasnog otpada (šifra 38.21). Prema dobijenom Rješenju o davanju ekološke dozvole za postrojenje regionalne sanitarne deponije, preduzeće je obavezno da, radi ublažavanja negativnog utjecaja na životnu sredinu, primijeni sledeće najbitnije mjere monitoringa emisija:

- 1) niza mjera sprječavanja emisije štetnih uticaja u vazduhu, koje obuhvataju sledeće:
  - koristiti uređaje i vozila s minimalnim uticajem na okolinu; vršiti redovnu tehničku kontrolu uređaja i vozila koje koriste deponiju kako u njihovom redovnom održavanju i korištenju i u skladu sa dozvoljenim sadržajem sumpora; t
  - okom izvođenja radova na deponiji primijeniti sve mjere zaštitu vazduha od disperzije lebdjećih estera i održavati istu svesfalterne interne pristupne saobraćajnice na lokaciji;
  - orošavati neasfaltirane i manipulativne površine na prostoru deponije, posebno sušnom periodu; svakodnevno prekrivati otpadno slojeve zemlje ili inertnim materijalom radi sprječavanja emisija sa otvorenih površina otpadnih razdvajanja slojeva otpada;
  - izgraditi i koristiti sistem zaptivanja pokrova za punjenje elije za deponovanje usklada sa EU standardima „CD 1999/31/EC“ kao kombinovanu zaptivnu, a odlaganje vršiti usklada sa projektom i planom upravljanja otpadom;
  - odlaganje otpada vršiti uz praćenje i kontrolu nivoa i uslova u prostorima i uslova u deponijskim gasovima, održavati u funkciji gasne bunare za sakupljanje deponijskog gasa i postrojenje za spaljivanje deponijskog gasa; primijeniti sve mjere za sprječavanje pojave deponijskih gasova na nepoželjnim mestima (nestabilni bokovi deponije – slijeganje i stvaranje pukotina) kako mogu nastati u slučaju pojave akcidentnih situacija (eksplozije, požari) i pridržavati se uslova iz Planiranja za sprječavanje nesreća i njihovih posljedica u nepoželjnim situacijama; održavati zeleni i slobodni površini deponiji i održavati zeleni i pojas narubnim dijelovima parcelerada zaštitu od buke i prašine; redovno provoditi dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju područja odlagališta,

kakobisesprije ilonekontrolisanomnoženježivotinjakojemogubitipotencijalniprenosiocizaraznihbolesti, idr.

- 2) mjeresprije avanjaemisiještetnihmaterijauvodusastojiseodnizamjera:sprije itirasipanjeotpadavanpredvi enihpovršinazadeponovanjeizabranitiodlaganjeotpadaupodru javandeponije, odnosnovozilakojadovozeotpadusmjeravatinaistovarotpadana elije;pratitistanje – koli inuocjednihvodaiodržavatiufunkcionalnomstanjuinstaliranipre ista procjednihvoda; vršitiredovanmonitoringpodzemnihvoda, održavatiobjektezamonitoringuispravnomifunkcionalnomstanju, auzorkovanjeianalizevršitiuskladusaPravilnikomouslovimaispensuštanjaotpadnihvodaupovršinskevode (Sl. glasnikRS 44/01); sveprikupl eneprocjednevodepre istitinainstaliranompostrojenjuzapre iš avanjeotpadnihvodaisamopre iš enevodeispuštatikrajnjirecipijent – Majevi kiobodnikanal; održavatiufunkcionalnomstanjupostrojenjapre iš avanjeotpadnevodenabazireverzneosmoze; otpadodlagatisamonapripremljenuvodonepropusnupodlogu, sabijatigaiPREKRIVATISLOJEMINERTNOMATERIJALAIMJENJIVATIMJEREZAZAŠTITUZEMLJIŠTA, podzemnihipovršinskihvodaivazduhaodzaga enja;onemogu itipojaveplavljenjadeponije;izgraditisiste mzaptivanjadnadeponije;izgraditiobodnekanale;obezbijeditidreniranjeotpadnihvoda;obezbijeditiprikup ljanjeiodvodoborinskihvoda, idr.
- 3) mjeresprije avanjaemisiještetnihmaterijauzemljište predstavljajuveomavažanskupmjera, kojese sastojeeod:izgradnjesistemazaptivkina elijama, posebnoureditismještajvozilaiprostorazanjihovopranjei iš enje, nedozvolitiizlivanjeprocjednihvodabezpre iš avanjaisprovestiodgovaraju emjerezaštitedeponije.

Radikontrolaprovo enjazaštitnihmjeraneophodnojevršitimonitoring: procjednih, podzemnihipovršinskihvoda, monitoringvazduha, deponijskoggasa, buke, meteorološkihparametaraipadavinskihvoda.Projektnimzadatkommonitoringasuuvr enielementizauzimanj euzorakaiispitivanjesadržajazaštetnihsastojakauistim.

Preduze ejevzavršetkominvesticijaprethodnihfazaizgradnjeregionalnesanitarnedeponijestvorilotehni kepre duslovezaobavljanjeosovnedjelatnosti.Ekološkepretpostavkeza funkcionisanjepreduze asuzasnovanenavr šenjmonitoringaživotnesredine, kojiseprovodi redovnoimorajusekontinuiranopratierezultatikontrolje.

Svedosadaura enestudijerizikaukazujunamogu erizikeuoblastizaštiteživotnesredine:

- 1) Inherentnirizici
  - ekološkazaga enjaradiodlaganjaotpadanadivljimdeponijama
  - odlaganjeneodgovaraju ihvrstaotpadanadeponiji
  - odsustvoplanauslu ajuvanrednihsituacija (poplaveisl.)
- 2) Kontrolnirizici
  - doslijednostuprimjenipropisanihmjerautvr enihzakonskimivlastitimpropisima
  - doslijednostuotklanjanjunedostatakautvr enihmonitoringom, radinedostatkasredstava.

FINANSIJSKOPOSLOVAN E

Uobra unskoj2023.

godinipreduze eje poslovalouskladusapozitivnimzakonskimpropisima,me unarodnimra unovodstvenimsta ndardimaira unovodstvenimstandardimafinansijskogizvještavanja.Uovompoglavlju, unastavku,datisupodacikojisuo buhva enieksternomrevizijomfinansijskihizvještajaza2023. godinu, aodnose senata ke6, 7. i 9.Izvještaja(citat):

„6. PRIZNAVANJE POSLOVNIH PRIHODA I RASHODA

6.1. Poslovni prihodi

	2023.	u KM bez decimala 2022.
Prihodi od pruženih usluga	1.561.155	1.548.426
Ostali poslovni prihodi	83.232	84.629
Ukupni poslovni prihodi	1.644.387	1.633.055

Prihodi od prodaje usluga priznati su i iskazani u Bilansu uspjeha na osnovu ispostavljenih faktura, odnosno napla enih iznosa u gotovini. Svi iznosi prihoda odnose se na eksterno fakturisane, odnosno napla ene iznose.

Ostvareni prihodi su knjiženi na osnovu fakturisanja usluga korištenja deponije i ostalih prihoda, i to:

- prihodi od deponovanje otpada povezanim licima	1.380.260 KM
- prihodi od deponovanja otpada i usluga ostalim kupcima	180.895 KM
Ukupno prihodi od prodaje usluga	1.561.155 KM
- ostali prihodi (donacije)	83.232 KM
Ukupni poslovni prihodi	1.644.387 KM.

Prihodi od prodaje usluga deponovanja otpada su ostvareni na osnovu fakturisanih usluga deponovanja, za koje su zaklju eni ugovori o deponovanju.

U eš e poslovnih prihoda (deponovanje otpada) je pove ano u odnosu na prethodnu godinu za cca 0,69 %.

6.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi se sastoje iz:

	2023.	u KM bez decimala 2022.
Troškovi materijala	132.712	96.858
Troškovi goriva i energije	118.689	110.921
Troškovi plata i ost. li nih rash.	560.552	527.096
Troškovi proizvodnih usluga	98.879	151.791
Troškovi amortizacije i rezervisanja	356.155	516.172
Nematerijalni troškovi	174.919	95.216
Troškovi poreza	7.345	10.726
Troškovi doprinosa	619	-
Ukupni poslovni rashodi	1.449.870	1.508.780

Troškovi materijala su priznati u visini evidentiranih utrošaka u procesu poslovanja.

Struktura troškova materijala je slede a:

		U KM bez decimala		
Rb	Vrsta troška	2023.	2022.	Indeks
1.	Troškovi materijala za izradu	114.973	87.685	1,3112
2.	Troškovi režiskog materijala	17.739	9.173	1,9338
	U k u p n o	132.712	96.858	1,3702

Struktura troškova energije je slede a:

U KM bez decimala

Rb	Vrsta troška	2023.	2022.	Indeks
1.	Troškovi goriva i maziva	98.346	92.325	1,0652
2.	Troškovi elektri ne energije	20.343	18.597	1,0939
	U k u p n o	118.689	110.922	1,0700

Troškovi materijala (konta 510 do 512) priznati su i iskazani na osnovu vjerodostojnih dokumenata, koji dokazuju stvarnu vrijednost troškova. Dokumentacija je uredno hronološki numerisana i likvidirana od strane ovlaš enih lica prije knjiženja.

Ostvareni materijalni troškovi su za 37,02% ve i u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi energije, naftni derivati i elektri na energija, (konto 5139 ve i su za 7 %.

Troškovi plata i naknada plata, porezi i doprinosi na zarade su priznati za obra unate iznose za rad zaposlenih za provedeno vrijeme na poslovima, odnosno odsustvima na teret poslodavca. Obra uni su izvršeni u skladu sa propisima, koji regulišu stope poreza i doprinosa i prema interno utvr enim kriterijumima za pojedine vrste poslova.

Troškovi plata , naknada plata i ostala li na primanja:

U KM bez decimala

Rb	Vrsta troška	2023.	2022.	Indeks
1.	Troškovi bruto plata	446.091	420.412	1,0611
2.	Troškovi ostalih li nih primanja	114.461	106.684	1,0729
	U k u p n o	560.552	527.096	1,0635

Troškovi bruto zarada su realizovani u iznosu od 446.091 KM i ve i su za 6,11% u odnosu na prethodnu godinu. Isplata plata je izvršena za prosje no 21 radnika.

Troškovi proizvodnih usluga su priznati i iskazani za primljene usluge obra unate u vjerodostojnim dokumentima davaoca usluga i odgovaraju im vrstama proizvodnih troškova.

Struktura troškova proizvodnih usluga je slede a:

U KM bez decimala

Rb	Vrsta troška	2023.	2022.	Indeks
1	Troškovi transportnih usluga ptt i tel.	11.721	40.914	0,2865
2	Troškovi usluga održavanja	57.645	86.617	0,6655
3	Troškovi zakupa	12.028	12.028	1,0000
4	Troškovi komunalnih usluga	982	1.010	0,9723
5	Troškovi zaštite na radu	13.234	11.222	1,1793
6	Trošak ostalih proiz.usluga	3.269	-	-
	U k u p n o	98.879	151.791	0,6514

Priznavanje proizvodnih troškova je izvršeno evidentiranjem priznatih usluga, koje su fakturisane od strane dobavlja a. Provjeru ispravnosti ulaznih faktura vrši likvidator.

Troškovi amortizacije su obra unati primjenom linearne metode saglasno Standardu 16 paragraf 43-62 i po stopama izra unatim na bazi procijenjenog vijeka trajanja sredstava.

Stope amortizacije su regulisane Pravilnikom o ra unovodstvu i ra unovodstvenim politikama.

Ukupna obra unata amortizacija odnosi se na:

- obra un amortizacije gra evinskih objekata 195.333 KM

- obra un amortizacije postrojenja i opreme 160.822 KM

Ukupno obra unata amortizacija ..... 356.155 KM.

Postrojenja obuhvataju pre ista otpadnih voda i baklju-postrojenje za spaljivanje gasova iz deponije, amortizacija postrojenja i opreme iznosi 160.822 KM.

Nematerijalni troškovi su priznati u iznosu od 174.919 KM, po osnovu pla enih troškova neproizvodnih usluga: osiguranje, platni promet, advokatske usluge, troškova reklame i propagande, reprezentacije i troškovi stručnog obrazovanja.

Troškovi poreza i doprinosa revidirane godine su priznati za izdatke koji su obra unati i iskazani u skladu sa obavezama regulisanim zakonskim propisima, porezi u iznosu 7.345 KM i doprinosa u iznosu od 619 KM, a odnose se na doprinose za beneficirani radni staž.

Svi troškovi su priznati na osnovu odgovaraju e dokumentacije, koja je prethodno kompletirana, izvršena formalna, ra unska i materijalna kontrola, likvidirana od strane odgovornog lica i odobreno pla anje. Dokumenti su pravilno kontirani i transakcije evidentirane u knjigovodstvu.

6.3. Finansijski prihodi i rashodi

U Bilansu uspjeha priznati su slede i finansijski prihodi i rashodi:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
<i>Finansijski prihodi</i>	88.673	35.705
<i>Finansijski rashodi</i>	149.657	107.425
<i>Gubitak/dobitak po osnovu finansiranja</i>	(60.984)	(71.720)

Finansijski prihodi predstavljaju obra unate kamate za neblagovremeno pla anje u iznosu od 41.768 KM i pozitivne kursne razlike u iznosu od 46.905 KM.

Rashodi su priznati na osnovu pla enih kamata u iznosu od 88.704 KM, negativnih kursnih razlika u iznosu od 249 KM i ostalih finansijskih troškova po osnovu troškova servisiranja kredita u iznosu od 46.905 KM i ostalih finansijskih rashoda u iznosu od 13.799 KM (pla eni servisni troškovi po dugoro nim kreditima).

Priznavanje troškova je izvršeno u skladu sa Pravilnikom o ra unovodstvu i ra unovodstvenim politikama.

6.4. Ostali prihodi i rashodi

*Ostali prihodi i rashodi u Bilansu uspjeha priznati su u slede im iznosima:
u KM bez decimala*

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
<i>Ostali prihodi</i>	157.908	-
<i>Ostali rashodi</i>	13.461	312
<i>Dobitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda</i>	144.447	(312)

Ostali prihodi u revidiranoj godini priznati su po osnovu ukidanja rezervisanja formiranih po sudskim sporovima.

Ostali rashodi se odnose na ostvarene gubitke po osnovu rashodovanja sredstava u iznosu od 573 KM i ostalih rashoda u iznosu od 12.888 KM (sudski troškovi, otpis alata, otpis zaštitne opreme).

6.5. Ukupni prihodi i rashodi

U Bilansu uspjeha izražen je slede i ukupan prihod i ukupan rashod:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
<i>Ukupan prihod</i>	1.890.968	1.668.760
<i>Ukupan rashod</i>	1.612.988	1.616.517
<i>Ukupan dobitak</i>	277.980	52.243

Poreski rashodi perioda	25.906	13.645
Neto dobit/gubitak	252.074	38.598

Iskazani dobitak u 2023.godini u Bilansu uspjeha je u iznosu od **252.074 KM** i evidentiran je na AOP 316 Bilansa uspjeha kao dobitak poslije oporezivanja, dok je u Bilansu stanja iskazan na AOP- 126, neraspore ni dobitak teku e godine u iznosu 252.074 KM.

Na osnovu odredaba Zakona o porezu na dobit ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 94/15, 1/17 i 58/19) Društvo je sa inilo i podnijelo Poreskoj upravi, Poreski bilans za 2023. godinu, po kome je dužno da plati porez na dobit po kona noj poreskoj prijavi u iznosu od 20.905 KM.

7. IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Pravilnikom o sadržini i formi pozicija obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 59/22) ustanovljena je šema ovog obrasca, koja ininjegov sastavni dio.

Prema odredbama lana 2. Pravilnika sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj registrovana kao društva kapitala dužna su da sa ine i Izvještaj o promjenama na kapitalu, saglasno odredbama Me unarodnog ra unovodstvenog standarda 1 – Presentacija finansijskih izvještaja.

Preduze e je uredno sa inilo Izvještaj o promjenama u kapitalu za 2023. godinu, u kojima je prikazano stanje i kretanje istog.

Prikazano stanje kapitala u Izvještaju odgovara stanju po knjigama Društva i kapital iznosi **307.209 KM** na dan 31.12.2022. godine i **549.445KM** na dan 31.12.2023. godine, što predstavlja pove anje 78,85 % u odnosu na prethodnu godinu, zbog ostvarenog dobitka u revidiranoj godini.

Struktura kapitala prikazana je u **Napomeni 5.1.**

9. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

9.1. Upravljanje kapitalom

Uprava Društva redovno razmatra kapitalni rizik, na osnovu ublažavanja rizika i uvjerenja da e Društvo biti u mogu nosti da održi princip stalnosti poslovanja uz ublažavanje mogu ih negativnih uticaja pojedinih faktora. Strategija upravljanja kapitalom se sastoji u stalnom pra enju stanja kapitala i upravljanje kapitalom preko poslovne politike i rezultata poslovanja.

U tom cilju se vrši analiza racio ukupne zaduženosti prema kapitalu, analiza zna ajnih ra unovodstvenih politika i ocjena uticaja ukupnih finansijskih instrumenata (kredit, obaveze i potraživanja).

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izra unava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala i isti iznosi na dan bilansiranja:

	2023.	U KM bez decimala 2022.
1. Ukupne obaveze (bez kapitala)	7.862.047	8.132.341
2. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	124.706	288.188
3. Neto dugovanje (1-2)	7.737.341	7.844.153
4. Ukupan kapital	549.445	307.209
5. Koeficijent zaduženosti (3/4)	14,082	25,53

Obzirom da Društvo ima mali iznos kapitala i visok iznos neto dugovanja, koeficijent zaduženosti je nepovoljan, Društvo ima kapitalnih rizika, odnosno mjereno koeficijentom zaduženosti ugrožen je princip stalnosti poslovanja. Koeficijent zaduženosti u revidiranoj godini je povoljniji u odnosu na prethodnu godinu, smanjenje obaveza i ostvarena dobit u revidiranoj godini podigla je nivo kapitala.

9.2. Upravljanje finansijskim rizicima

U svom poslovanju Društvo je izloženo odre enim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (rizik od promjene kursa stranih valuta, promjene kamatnih stopa i promjena cijena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku. Prema ocjeni menadžmenta stanje rizika kod finansijskih rizika je izraženo zbog variranja kursa obra unske valute SDR, za koju su vezani dugoro ni krediti.

Rizik likvidnosti analiziran je kroz trenutnu i dugoro nu likvidnost.

1. Stanje likvidnosti i finansijske stabilnostipokazju slede e stanje u odnosu na prošlu godinu:

U KM bez decimala

R. b	Opis	2023.	2022.
1.1	Gotovina	124.706	288.188
1.2	Kratkoro na potraživanja	1.229505	927.752
1	Likvidna i kratk.vezanaimo.	1.354.211	1.215.940
2.1	Kratkoro ne obaveze	5.758.590	5.186.307
2.2	Kratkoro ni krediti	825.036	860.917
2	Kratkoro ni izvori finan	6.583.626	6.047.224
3	Koeficijent likvidnosti 1/2	0,2057	0,2011
4.1	Stalna imovina	7.151.901	7.474.610
4.2	Zalihe	16.641	18.170
4	Dugoro no vezana imovina	7.168.542	7.492.780
5.1	Kapital	549.445	307.209
5.2	Dugoro ne obaveze	1.278.421	2.085.117
5	Dugoro ne obaveze i kapital	1.827.866	2.392.326
6	Koeficijent fin.stabil. 4/5	3,92	3,12

Prema podacima iz prethodne tabele je o igledno da je kratkoro na likvidnost i dalje veoma loša .

Koeficijent finansijske stabilnosti je viši od jedan pa je dugoro na finansijska ravnoteža pomjerena ka dugoro no vezanoj imovini, ime se javlja nedostaju i kapital za uspostavljanje dugoro ne finansijske ravnoteže, a to zahtjeva finansijsko saniranje. U ovakvim uslovima onemogu eno je održavanje likvidnosti.

Rizik solventnosti anliziran je kroz odnos poslovne imovine i ukupnih obaveza.

Solventnost preduze a podrazumijeva da je preduze e sposobno platiti ukupne dugove ne o roku njihovog dospe a ve kad tad, makar iz ste ajne (likvidacione) mase. Solventnost se mjeri odnosom poslovne imovine i ukupnih dugova (obaveza).

Ocjena sadašnje solventnosti iznosi:

2. Stanje solventnosti ima slede e koeficijente:

U KM bez decimala

R. b	Opis	2023.	2022.
1	Imovina	8.522.753	8.708.720
2	Obaveze	7.862.047	8.401.511
3	Koefic. solventn.(1/2)	1,08	1,04

Stanje solventnosti je nepovoljno, pošto je imovina u visini obaveza i koeficijenat od 1,04 i 1,08 je ekonomski nepovoljan.

Rizik rentabilnosti analiziran kroz stopu neto prinosa predstavlja zna ajan pokazatelj sposobnosti Društva za nastavkom poslovanja u narednom periodu.

Rentabilnost ukupnog uloženog kapitala, mjerena je stopom neto prinosa dobijenom iz odnosa neto dobitka uve anog za troškove finansiranja i prosje nog ukupnog kapitala. Stopa neto prinosa na ukupno uloženi kapital zavisi pored ekonomi nosti i efikasnosti koriš enja sredstava i od visine poreza na finansijski rezultat. Rentabilnost sopstvenog kapitala mjerena je stopom neto prinosa na sopstveni kapital dobijena iz odnosa neto dobitka i prosje nog sopstvenog kapitala. Viši neto dobitak pri datom sopstvenom kapitalu odbacuje ve u stopu rentabilnosti sopstvenog kapitala i obrnuto.

3. Stanje rentabilnosti ulaganja Društva je slede e:

U KM bez decimala

R. b	Opis	2022.	2022.
1	Neto dobitak	252.074	38.598
2.	Prosje ni sopstveni kapital	428.327	287.910
3.	Stopa prinosa sopst.kap(1/2)100	58,85	13,41
4	Prosje na ukupna imovina	8.615.736	8.751.075
5	Stopa prinosa ukupne im. (1/4)100	2,92	0,44

Stopa prinosa sopstvenog kapitala povoljnija je u odnosu na prethodnu godinu, jer je došlo do porasta dobiti. Stopa prinosa na ukupnu imovinu povoljnija je u odnosu na prethodnu godinu jer je dobit znatno ve a i smanjena je vrijednost prosje ne ukupne imovine.

9.3. Fer vrijednost finansijskih sredstava

Prema ocjeni menadžmenta Društva knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza ne odstupa od priznatih vrijednosti u finansijskim izvještajima, odnosno priznate su po fer vrijednosti.

9.4. Poreski rizik

Republika Srpska ima više zakona, koji regulišu više poreza i doprinosa od strane nadležnih organa. Porezi, koji se pla aju uklju uju porez na dodatnu vrijednost, porez na dobitak, porezi i doprinosi na plate, kao i ostali porezi i naknade za finansiranje budžeta. U primjeni ovih zakona evidentno je niz nedore enosti u njihovoj interpretaciji i primjeni, što stvara dosta teško a u njihovoj primjeni, što se esto reflektuje u troškove kazni i kamata nakon kontrolnih pregleda.

Društvo ima zna ajne transakcije sa povezanim licima što iziskuje dodatne aktivnosti za regulisanje me usobnih odnosa kroz odgovaraju u dokumentaciju u vezi transfernih cijena. Menadžment smatra da ne bi trebalo biti zna ajnih materijalnih posljedica po finansiranje Društva.

9.5. Teku a ekonomska situacija i njen uticaj na poslovanje Društva

U revidiranom periodu Društvo nije zabilježilo zna ajan rast prihoda od obavljanja osnovne - registrovane djelatnosti, a od kursa SDR zna ajno zavisi rentabilnost poslovanja.

9.6. Devizni kursevi

Srednji kursevi za transakcije sa deviznim sredstvima primjenjuju se prilikom prera una transakcija deviza u doma u valutu i iste su koriš ene prilikom izrade finansijskih izvještaja. Budu i da

Društvo koristi kreditna sredstva koja su vezana za valutu SDR, izloženo je visokom riziku deviznih kurseva.

Stanje kurseva je slede e:

Valuta	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
SDR (xDR)	KM 2,381282	KM 2,450479
Euro (EUR)	KM 1.955830	KM 1.955830
“(završencitat).		

IZLOŽENOST PRAVNOGLICACJENOVNOM, KREDITNOM, TRŽIŠNOM, VALUTNOM, RIZIKULIKVIDNOSTI I DRUGIM RIZICIMA

CJENOVNIRIZICI

Od 01.01.2010. godine zvanijepo eoprijemideponovanje vrstogkomunalnogotpadanaregionalnusanitarnudeponiju „Brijesnica“ uBijeljini.Upravapreduze auradilajeTrogodišnjiplanposlovanjazaperiod 2022-2024. godina, kaoiGodišnjiplanposlovanjaza2023. godinu. Uovimdokumentimajeuklju enaplanskacijenauslugeprijemaideponovanja vrstogkomunalnogotpada (cijenakoštanjausluge), atako esuuklju eneiplaniranekoli ineprijemaideponovanjaotpada – pojedina nozasvakuopštinuizregije.

Trogodišnjimplanomposlovanjazepredvi enodacijenakoštanjauslugeprijemaideponovanjaotpadau2023. godiniiznosi42,74 KM/tprimljenogotpadauzzapremljeneminimalnekoli ineotpadauiznosuod37.628,21 t. Ostvareniprihodnaosnovuovecijenetrebalojedapokrijesamoosnovnetroškoveposlovanja.

Trogodišnjimplanomposlovanjazaperiod2022-2024. godinuplaniranajeeekonomskacijenakojajetrebalo da obezbijedi dovoljneprihodezapokri esvihtroškovaposlovanjapreduze a, uklju uju iiredovnuotplatuprispjelihkreditnihobaveza. Premaovomdokumentu,ekonomskacijenaje63,13 KM/t(bezPDV-a) zaposlovnu2023. godinu.

Nadležniopštinskiorganje05.02.2019. godineodobriocjenovnikuslugaprijemaideponovanjaotpadanaregionalnusanitarnudeponijukojijjeodredioiznosoprijemaideponovanjaotpadaod42,74KM/t(bezPDV-a), što predstavljanesto manje od68% odekonomskacijenekomunalneusluge.

Zakonomokomunalnimdjelatnostimapredvi enjena informiranjacijenekomunalneusluge, strukturatroškovakoji inecijenukomunalneusluge, kaoina inodobranjacijenekomunalneusluge. Pomenutizakonpredvi amogu nostda, ukolikonadležniorganlokalnesamoupraveneodobritraženuekonomskucijenukomunalneusluge, darazlikuizme uekonomskacijeneiodobrenecijenekomunalneuslugemoženadoknaditi (refundirati) izbudžetalokalnezajednice.

Zbogenedobranjaekonomskacijeneprijemaideponovanja vrstogkomunalnogotpadainepostojanjarancij aopštinaosniva aominimalnimkoli inamaotpada koje esedovozitinazbrinjavanjenadeponiju „Brijesnica“,preduze ejeizloženovisokomcjenovnomrizikukojiostavljane negativneposljedicenaukupnopolovanjepreduze a. Cjenovnirizicisubiliizraženiuprethodnimposlovnimgodinama, štojeugroziloreproduktivnusposobnostpreduze azakapitalneinvesticije.

KREDITNIRIZICI

Prema izvještaju o reviziji primijenjenih i unovodstvenih politika za 2023. godinu, postoje sledeći krediti (citati):

„5.3. Dugoro ni krediti

Priznato stanje dugoro nih kredita iznosi:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Dugoro ni krediti u inostranstvu	1.278.421	2.085.117
Stanje na dan 31. decembar	1.278.421	2.085.117

Stanje dugoro nih kredita je utvrđeno na osnovu Izvještaja o popisu i isti se odnose na sledeća kreditna zaduženja:

- dugoro ni kredit IDA (rok otplate 25 godina, grejs period 8 godina, servisni trošak 0.75% i komisiona provizija 0.50%, rok otplate 15.04.2027) ..... 556.412 KM
- dodatni kredit IDA (rok otplate 20 godina, grejs period 8 godina, servisni trošak 0.75%, komisiona provizija 0.50%, rok otplate do 15.04.2025. godine) ..... 197.160 KM
- dugoro ni kredit po Drugom projektu (rok otplate 20 godina, grejs period 8 godina, kamata LIBOR plus varijabilna marža, pristupna taksa 0.25%, rok otplate 15.06.2028. godine) 524.849 KM.

Otplata glavnice kod po etnog kredita po elu je 15.10.2010. godine, a završava se 15.04.2027. godine, kod dodatnog kredita otplata je po elu 15.10.2015., a završava se 15.04.2025. godine, dok je kod Drugog projekta otplata po elu 15.12.2016., a završava se 15. juna 2028. godine.

Priznavanje je izvršeno u skladu sa utvrđenom raunovodstvenom politikom, uz priznavanje kursnih razlika za neotplaćeni dio kredita.

Sa Ministarstvom finansija Republike Srpske, IOS-om je usklađeno stanje obaveza po dugoro nim kreditima i dospjela neizmirena glavnica na 31.12.2023. godine. Izvod otvorenih stavki Ministarstva finansija Republike Srpske na dan 31.12.2023.godine, broj: 06.09/403-4-2-5//24 od 05.01.2024. godine.

5.4. Kratkoro ni krediti

Priznato stanje dugoro nih kredita, koji dospijevaju za plaćanje u tekućoj godini iznose:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Dio dugor.kredita, dospijeva do 12 mjeseci	825.036	860.917
Ostale obaveze po amort.vrijednosti	1.103	2.910
Stanje na dan 31. decembar	826.139	863.827

Priznate kratkoro neobaveze, koje dospijevaju do godinudana odnose se na prenesene obaveze za:

- Kod po etnog kredita WB IDA 36720, dug je 240.696 KM, a ine ga proknjiženi dio 26. i 27 rate (nije naplaćeno od opštine eli) te 28. i 29. rata koje dospijevaju u 2024.godini.
- Dodatni kredit WB IDA 36721, dug je 426.233,29 KM, a ine ga proknjiženi dio 16. i 17. rate, (nije naplaćeno od opštine eli) te 18. i 19. rata koje dospijevaju u 2024. godini.
- Zajam WB IBRD broj 7629 BA po drugom projektu za upravljanje vrstnim otpadom, dug je 158.106,83 KM, a ine ga dio 14. i 15. rata, i kompletna 16. i 17. rata.

Ostale obaveze po amortizovanoj vrijednosti, u iznosu od 1.103 KM, predstavljaju servisni trošak i komisione provizije po kreditima.

Ukupani iznos anuiteta na kraju revidirane godine iznosi 825.036 KM, pokursno dan obračuna. Prenos je izvršen po osnovu Pravilnika o kontnomokviru i sadržinira unu u

kontnomokviruzaprivrednadruštva, zadruga, drugapravnalica i preduzetnike (“SlužbeniglasnikRepublikeSrpske” broj: 104/21).

Od Ministarstva finansija je primljen Izvod otvorenih stavki, broj: 06.09/403-4-2-5//24 od 05.01.2024. godine, po kojim je uskla eno stanje obaveza po preuzetim kreditima. “(završencitat)

U skladu sa Napomenama uz finansijski izvještaj za 2023. godinu, posebnu pažnju skre emo na sljede e: na osnovu primljenih dopisa od Ministarstva finansija RS o naplati rata od garanata, ura en je prenos obaveza za kredite, servisne troškove i kamate (u skladu sa zaklju enim kreditnim sporazumima) na obaveze prema Osniva ima. Prenos na ove obaveze za otplatu kredita i ostalih troškova po kreditima u toku ovog obra unskog perioda je iznosio ukupno 813.852,85 KM. Obaveze prema opštinama osniva ima pla ene su, u toku 2023. godine u ukupnom iznosu od 377.199,22 KM, dijelom preko multilateralnih kompenzacija, a dijelom pla anjem rata po sporazumima opštinama eli i Teo ak. Ostatak prispjelih obaveza i saldo iz prethodnih godina, u ukupnom iznosu od 3.566.974,93 KM, je ostao na obavezama koje bi trebalo otplatiti u narednom periodu.

Ukupno izmirene obaveze po napla enim garancijama prema opštinama osniva ima zaklju no sa 31.12.2023. godine su iznosile(izraženo u procentima):

- > Gradu Bijeljina 30 %,
- > Opštini Ugljevik 98 %,
- > Opštini Lopare 97 %,
- > Op ina eli 49 % i
- > Op ina Teo ak 38 %.

Svirizicikojisunavedenisuprisutniuve ožilimanjoj mjeriiodražavajusenaposlovanjepreduze a.Najve irizikje svakakoriziknedostatkadovol nihprihodauposlovanjupreduze a, asamiprihodisuudirektnojvezisazapriml enimkoli inamaotpadaiodobrenomcijenomkomunalneusluge.

Izgorenavedenogjevidljivodajepreduze eizloženocenovnomitrišnomriziku, zbogkoli inaotpadakojeizgodineugodinuvarirajuiodobrenihcijenakojesusznatnonižeodekonomskih.Dabiost varilive iprihodunarednojgodini, neophodnojepove atikoli ineotpadakoji eseprimatiiodlagatinaregionalnudeponiju, teuspostavitiekonomskejenukomunalneusluge, za štaje neophodnaaktivnostsamihopštinaosniva ainjihovihnadležnihslužbiizoblastikomunalnedjelatnosti.

Poznatojedanapodru juregijepostojivelikibrojdiljihnesanitarnihodlagalištaotpada. Zanjihovouklanjanjeneophodnajeaktivnostekološkihikomunalnihinspekcija.

Imaju iuvidudajekreditnozaduženjepotpisanouSDR (SpecialDrawingRights), promjenomkursapojedinihvalutadolazidomogu nostipojavevalutnogrizika (negativnekursnerazlike).

RIZIKLIKVIDNOSTI

Radisagledavanjarizikaulikvidnostimožesekonstatovati:

- danijeuspostavljenastabilnateku a, aposebnodugoro nalikvidnost, satendencijomdaljegporeme ajafinansijskeravnoteže, radiotplatePo etnog, Dodatnogi Drugogkredita (podvaanuitetagodišnje),
- dapostojeekonomskepretpostavkedamožedo idopoteško aunaplatipotraživanjazaizvršeneusluge depon ovanja, štobidovelodopove anjapotraživanjaodkomunalnihpreduze a. Utomslu ajupreduze e esprovestimjereobra unazateznihkamatanadospjelapotraživanjaiutuživanjekup acazaneizmireneobaveze.

- dasenedeponujusvekoli ineotpadakojesegenerišunapodru juRegijeBijeljina, dajevidentnapojavativljihdeponija, tedasecijenadeponovanjautvr ujeadministrativnimputemiuvijekjeznatnonižaodstvarneekonomskecijene.

Radiprevazilaženjaovihproblema, preduze e jepreduzelosljede emjere:

1. Upoznatisuorganipreduze a, osniva iigarantiposporazumimaokreditimasastanjemlikvidnostiinjegovoguticajanarentabilnopolovanjeiukazanojenaposljedicezastojauotplatianuitetapopreduze eosniva eiiniciranesumjerezaobezbje enjekontinuitetauposlovanju (ekonomskecijenadeponovanja, procjenakorisnogvijekaobjekataiopreme,planiranjeosniva abudžetskihsredstavazanarednugodinuradisubvencija).
2. Nastavitisamjeramaposlovnepolitikenaredovnojnaplatipotraživanjaodkupacaidaljojracionalizacijitroškovatekuegposlovanja.
3. Iniciratikoordinacijusaosniva imaiaktivnostimaupraveuciljuobezbje enjalikvidnihsredstvazaplanjepripjelihanuitetautokutekuegodine.

Napominjemodatokom2023. godinenijebilopove anjatroškovaodnosunaprethodniobra unskiperiod. Tako e, naugroženostna elastalnostiposlovanjauti eograni avanjepove anjacijenauslugadeponovanjaotpada, kojajedalekonižaodekonomskecijene. Tokomovogperiodaizraženjeinedostataknov anih sredstavatejepla anjekreditnihobavezaizvršenoaktiviranjemmjenicaodgaranta imeseobavezapreduze apremaosniva imapove ala.

Akouzmemouobzir injenicudapreduze unikadadosadanijeodobrenaekonomskecijenaprijemaideponovanja vrstogkomunalnogotpadaidaJP „EKO-DEP“ dooiztihrazlogaostvarujenedovoljanprihod, aznamodajepreduze epreuzelovelikekreditneobaveze, ondamožemokonstatovatidajepreduze eizloženeomavelikomrizikunelikvidnosti.

ZAKLJU AK

Analiziranjeposlovanjapreduze aiostvarivanjaprihodapokazujedapostojinekolikoizrazitovažnihoblastiukoji maupravaiinternekontrolepreduze anemajuzna ajnijihuticaja, apresudnesuzaposlovanjepreduze a. Teoblastisu:

- formiranjeprodajnejeneuslugeprijemaideponovanjaotpadaizvantržišnihuslova,
- koli inezapriml enogkomunalnogotpada.

Formiranjecijenekomunalneuslugeprijemaideponovanja vrstogkomunalnogotpadadefinisanojeZakonomok omunalnimdjelatnostima (Sl. glasnik 124/11i 100/17). lan 20. pomenutogzakonadefinišedasesredstvazaobavljanjekomunalnedjelatnostiindividualnekomunalnepotrošnje obezbje ujuizcijeneusluge.

Zakonomjedefinisanošta inistrukturucijenekomunalneuslugeidacijenukomunalneuslugeutvr ujedavalacko munalneusluge, asaglasnostnacijenudajenadležanorganjedinicelokalnesamouprave. Akonadležniorganjedinicelokalnesamoupravenedasaglasnostjavnompreduze unautvr enucijenekomunaln euslugeitimedovedeupitanjepružanjekomunalnihuslugakoriscima, jedinicalokalnesamoupravemožeizsvogbudžetanadoknaditirazlikuizme upostoje eiekonomskecijenekomu nalneusluge.

Dosadašnjapraksajebiladaseodobricijenakomunalneuslugeprijemaideponovanjakomunalnogotpadakojajez natnonižaodekonomskecijene, adasezarazlikuizme uodobreneiekonomskecijeneneobezbijededodatnistanliizvorifinansiranja. Ovakvompraksompreduze unijeobezbje enoostvarivanjestabilnihprijhodazaekonomskisamoodrživoposlov anje.

Kodsubjekatakojisebavesakupljanjemitransportomotpada, jedinicamjerezaobra unkomunalneuslugejekvadratnimetarstambenogprostora (dokseunekimpodru jimacijenauslugeodre ujepaušalno), akodprijemaideponovanjakomunalnogotpadajedinicaobra unauslugejepotonizapriml enogotpada. Ovedvijeobra unskejedinicenisume usobnokompatibilne. Naime, komunalnapreduze akojasebavesakupljanjemitransportomkomunalnogotpadanapla ujusvojuuslugupokvad ratnommetrustambenepovršinebezobziranakoli inuotpadakojisakupe, ainteresimjedaštomanjukoli inuotpadadovezunasanitarnudeponiju, kakobištovišesmanjiliovustavkuutroškovimasvogposlovanja.

Sveprethodnonavedenopredstavljaveomaizraženinherentnirizik, kojinemožeotklonitiupravapreduze anisisteminternekontrole.

ZatokrozovajIzvještajkazujemoosniva imanapotrebudaseblagovremenootkloneinherentnirizicikojesmona prijednaveli, kakobiseizbjeglenegativneposljediceuposlovanjupreduze a. Uslu ajuneotklanjanjainherentnihrizika, posljedicepoposlovanjepreduze amoguimatikrajnjeneizvjestanishod. Iztihrazlogaosniva ipreduze atrebadauštokra emperioduprona uadekvatnorješenjezaizlazizpostoje esitua cije.

PROGRAM RADA JP „EKO-DEP“ DOO ZA 2024. GODINU

PLANIRANIRAZVOJIAKTIVNOSTIPREDUZE A

Izgradnjaiupravljanjesanitarne deponijom iživijektrajanjanijemanji od 20 godina predstavljaju dobro anprojekat zakojijeneophodno obezbjediti značajna ulaganja. Tako e, izgradnjaiupravljanjedeponijom podrazumijevavelikibrojrazličitih aktivnosti, pri emujeneophodno poštovati odredbe enire doslijednjih ovog provedenja. Iztog razloga se izgradnja regionalne sanitarne deponije vrši u fazama, a broj faza odreduje tehnološke potrebe i obezbjeđeni izvor finansiranja.

Prva faza izgradnje sanitarne deponije obuhvata i je izgradnja u dvije od ukupno četiri sanitarne elije izgradnja drugog reda evinskih objekata, tenabavku specijalizovane opreme i mašina. Na ovaj način Regionalna deponija „Brijesnica“

je u potpunosti osposobljena za sanitarne obradnje komunalnog otpada u ovom periodu. S obzirom da je od početka eksploatacije sanitarne deponije proteklo više od 15 godina, u ovom trenutku je bilo neophodno provesti aktivnosti na drugoj fazi izgradnje sanitarne deponije koja je realizovana u periodu 2012-2017. godine i koja je uključivala nabavku opreme i izgradnju objekata za upravljanje deponijskim gasovima i tretmanom pročišćenih voda,

nakon egajepreduze e započet priprema i efaze izgradnje koja je započeta sa implementacijom tokom 2019. godine. Da bi preduzeće nastavilo trend razvoja u narednom periodu, neophodno je raditi na aktivnostima koje su detaljno navedene u nastavku.

1. Unaprije enje integralnog upravljanja vrstima komunalnim otpadom na području Juregije Bijeljina.

Na osnovu realnih potreba koje su nastale kao posljedica modernog načina življenja, razvoji implementacije sistema upravljanja vrstima otpadom postaje jedna od primarnih aktivnosti svakog lokalne zajednice.

Sistem integralnog održivog upravljanja otpadom obuhvata veliki broj institucija koje djelimično ili u potpunosti učestvuju u rješavanju pitanja upravljanja vrstima komunalnim otpadom.

Zakon o upravljanju otpadom RS (Sl. gl. RS broj 111/13, 106/15, 16/18, 70/20 i 63/21) definiše obavezu i odgovornost glavnih nosilaca sistema u brinjanju vrstog komunalnog otpada.

U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom, Vlada RS je obavezida doneseregionalni plan upravljanja otpadom, a jedinice lokalne samouprave donose lokalne planove upravljanja otpadom.

Odgovornost za upravljanje vrstima otpadom na lokalnom nivou nose jedinice lokalne samouprave. U skladu sa tim, Grad Bijeljina ima izrađenu Strategiju lokalnog razvoja Grada Bijeljina 2014-2023, revidovanu za period 2019-2023. godina, Lokalni ekološki akcioni plan (LEAP) za period 2018-2028. godina, Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Bijeljina, kao i Plan upravljanja otpadom u Javnom preduzeću „EKO-DEP“ doo. Ovim planovima predviđena su:

- povećanje procenta pokrivenosti područja obuhvaćenih uslugom prikupljanja otpada,
- povećanje procenta prikupljanja otpada, u odnosu na postojeće stanje, na području i manjakom pružanju komunalne usluge,
- izvršiti postepeno uvođenje razdvajanja otpada namjestunastanka,
- smanjiti količinu otpada uspostavljanjem centralizovane reciklaže otpada,
- povećanje nivoa azotnog zagađenosti vazduha, voda i zemljišta uspostavljanjem mobilnih ekoloških laboratorija.

Uskladusagorenavedenim, JP“EKO-DEP” doojeuobavezidasepridržavaplanaupravljanjaotpadom, tj. davršizbrinjavanje vrstogkomunalnogotpadaateritorijeopštinaosniva a, tedaaktivnou estvujeuzgradnjisistemaupravljanja vrstimotpadomnaregijiBijeljina, zajednosasvimostalimsubjektimakojiparticipiraju.

Ostaliklju nisubjektisu:

fizi kaipravnalicasapodru jaGradaBijeljinaistalihopštinaregijekaokorisnicikomunalneusluge, opštinskaodjeljenjazakomunalneposlovesanadležniminspekcijkskimslužbama, komunalnapreduze akojasebavesakupljanjemittransportomotpadanapodru ju opštinaosniva a,subjektikojisuregistrovanizasakupljanjeireciklažusekundarnihsirovina, NVOkojisebavepitanjimazaštiteživotnesredineipodizanjemsvijestigra anaoproblemimaupravljanja vrstim otpadom, mediji, itd. Besinhronizovanogdejtvasvihpomenutihsubjekata, nijemogu euspostaviti efikasansistemupravljanja vrstimkomunalnimotpadomuregijiBijeljina.

Posebnuuloguuspostavljanjusavremenogsistemaupravljanja vrstimkomunalnimotpadomimaGradBijeljin azajednosaostalimopštinaosniva ima. Njihovaaktivnostuovojoblastitrebadaodvededo:

- uspostavljanjaefikasnogsistemaupravljanja vrstimkomunalnimotpadomuregijiBijeljina,
- pove anjastepenadruštveneodgovornosti,
- uspostavljanjasistemarazdvajanjaotpadapojedinihkomponentinamjestunjihovognastanka (primarnaseparacija), imesekoli inaotpadazadeponovanjesmanjuje, tesesmanjujuitroškovideponovanja,
- uspostavljanjauslovasprovo enjeinvesticionihprogramaidrugihplanova, krozanalizufinansijskekoristiodreciklabilnihsirovina,
- uspostavljanjejasnogsistemakaznenihmjerazaproizvo a e vrstogotpadauslu ajunepidržavanjavaže ihzakonskihpodzakonskihpropisautokunjihovogsprovo enja.

2. Redovneaktivnosti uobavljanjuosnovnedjelatnostipreduze auzunaprje enjepostoje egna inatret manaotpada

Regionalnasanitarnadeponija „Brijesnica“ po elajesaradom 01.01.2010. godine. Uproteklomperioduzapo etesumnogeaktivnostikojetrebakontinuirano sprovoditiunarednomperiodu. Posebnotežištebilojeusmjerenonarješavanjeprogramskihzadatakakrozefikasanoperativniradnaslede imakti vnostima:

- Rad na poboljšanju organizacije i uslova rada na deponiji. Aktom o procjeni rizika utvr eno je da sva radna mjesta spadaju u grupu radnih mjesta sa pove anim rizikom, što podrazumijeva: korištenje li ne zaštitne opreme i sredstava prilikom rada, periodi ne ljekarske preglede radnika, pregled aparata i ure aja (sredstava rada) koji podliježu pravilniku o periodi nom pregledu aparata ure aja i instalacija, kontrolu mikro klime (mjerenje koncentracije prašine, para, dimova i gasova) kao i pridržavanje svih potrebnih mjera iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara koje su regulisane Zakonom o ZNR i ZOP-a.
- Rad na edukaciji svih radnika na deponiji vezano za kontrolu prijema otpada - u smislu njegove vrste i porijekla, pravilnog odlaganja u skladu sa planom deponovanja, pravilnog rukovanja sredstvima za rada, itd.
- Obuka radnika iz oblasti ZNR i ZOP, nabavka li nih zaštitnih sredstava i opreme kao i kontrola aparata za po etno gašenje požara. Od strane odgovornih radnika na deponiji, te angažovane ovlaš ene ku e, vrši e se stalna kontrola propisanih i naloženih mjera iz oblasti ZNR i ZOP sa ciljem preventivnog djelovanja i sprje avanjapovreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom. Ostvariti potpunu saradnju sa ovlaštenim ustanovama iz ove oblasti i inspekcijskim organima kao i organizacijama koje se bave zaštitom zdravlja na radu i zaštitom životne okoline.

- Redovna prekrivka deponovanog otpada inertnim materijalom u skladu sa planom deponovanja otpada.
- Redovno održavanje i izrada internih saobraćajnica u sanitarnoj eliji u skladu sa planom deponovanja.
- Redovno održavanje pristupne saobraćajnice u smislu redovnog razgrtanja snijega tokom zimskog perioda, kao i održavanja interne saobraćajnice u krugu deponije (iščišćenje, pranje i posipanje sa abrazivnim sredstvima u toku zimskog perioda).
- Monitoring kvaliteta vazduha, procjednih voda, oborinskih i podzemnih voda, itd, a sve u skladu sa ekološkom dozvolom i ostalim propisima iz oblasti zaštite životne sredine.
- Redovno održavanje sredstava rada podrazumijeva redovne periodične preglede. Za redovne preglede sredstava rada zaduženi su radnici koji rukuju tim sredstvima, a oni se sastoje od vizuelnog pregleda, kontrole ispravnosti sredstva rada, njegovog pranja i podmazivanja, i dr. Periodične preglede i vanredne intervencije na sredstvima rada vrši se ovlaštene ustanove.
- Održavanje kruga deponije podrazumijeva redovno košenje trave, sječe u mladog rastinja unutar i van ograde, zalivanje zasada drve a zelenog pojasa, dovoz i planiranje sloja humusa na površinama oko ulazne zone i interne saobraćajnice sa zasijavanjem istih travom, redovno polivanje internih saobraćajnica u ljetnjem periodu u cilju sprječavanja pojave prašine,
- Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija kruga deponije, radnih i pomoćnih prostorija u postojećim objektima, kontinuirano u toku cijele godine i vanredno, prema potrebi.
- Provjera sastava deponijskog gasa u sistemu za prikupljanje deponijskog gasa i u tijelu deponije.
- Ugradnja rampi za regulisanje saobraćaja na vagi.
- Sanacija objekata u krugu deponije (osvježavanje fasade na zgradi za smještaj radnika i mehanizacije, zamjena keramičkih pločica na ulazu, izrada platoa za pranje radnih mašina).

3. Uspostavljanje samoodrživog poslovanja JP „EKO-DEP“ doo

Sanitarne deponije komunalnog otpada složeni objekti, sastavljeni iz nizafunkcionalnih dijelova i tehnoloških cjelina, a specifičnost im je da se tokom korištenja primaju svojkona i oblik. Uz to, deponije imaju potencijal dugotrajniju i najvišu životnu sredinu, te se nakon završetka korištenja zatvaraju posebnim postupcima i potpuno se njihova životna sredina prati dugim godinama. Sve to ukazuje da se radi o specifičnim projektima, koji imaju značajne troškove u periodu izgradnje, a i tokom perioda eksploatacije, pa i nakon prestanka njihove eksploatacije.

Tokom samogradnje deponije, tako se javljaju značajni "tekućih" troškovi, koji obuhvataju troškove zaposlenih, održavanje postrojenja i opreme, pogonske troškove i troškove materijala, itd.

Nakon završetka deponije javljaju se novi troškovi zatvaranja objekta (prekrivanje, rekultivacija, sanacija životne sredine), troškovi demontaže pratećih sadržaja, uređaja i opreme deponije i njegovog uklapanja u okruženje, te za vrijeme dugogodišnjih troškova praznjenja lokaliteta i njenom neposrednom okruženju (troškovi monitoringa nakon zatvaranja deponije). Pritom, jedino se tokom perioda eksploatacije deponije (perioda tokom kojeg se otpad primarno deponuje) javljaju određeni kontinuirani prihodi od obavljanja osnovne djelatnosti, koji moraju osigurati dovoljno sredstava za pokriće:

- troškova izgradnje deponije koji nastaju u periodu prije eksploatacije deponije,
- "tekućih" troškova koji nastaju tokom eksploatacije deponije, i
- budućih troškova koji nastaju nakon zatvaranja deponije (monitoring nakon zatvaranja, itd.).

Bez uravnoteženja novih troškova (troškovi prihoda) nijemogu osigurati održivo upravljanje deponijama komunalnog otpada,

budu idanedostatak novanih sredstava u bilokoj fazi razvoja deponije može dovesti na primjer: tehnika koprženja, smanjivanje sigurnosti radanosti deponije ili povećanje negativnih učinaka deponije na životnu sredinu. S druge strane, primjereno naplata korištenja deponije (kojom se stvara osnovni prihod) može izazvati korisnike ove komunalne usluge na drugačije načine, primjerice: povećanje troškova, smanjenje kvalitete usluge, povećanje troškova održavanja i nepredviđeni troškovi. Dabise na kvalitetu usluge ekonomske održivosti nisu postavili funkcionalni parametri, neophodno je uraditi kvalitetan finansijski plan za JP „EKO-DEP“ doo. Izrada finansijskog plana za postupak postavljanja savremene deponije komunalnog otpada ima više strukovnih svrha:

- osiguravanje deponije u vidu ekvivalenta netokove, tokom vijeka trajanja sanitarnih deponija i mogućnosti planiranja troškova,
- omogućavanje uođenja vanjskih troškova deponijskog prostora,
- omogućavanje prave vrijednosti investicije, stimulacijom njihovih vrijednosti, te analize rizika implementacije investicije.

U principu, ključni elementi plana je određivanje potrebnih sredstava za odlaganje komunalnog otpada u sanitarnu deponiju, kojom se pokrivaju svi troškovi izgradnje, održavanja i saniranja sanitarnih deponija. Prihodima od ovih sredstava osigurava se održavanje i razvoj deponije, zatim sveredovno godišnje troškove održavanja, te zadržavanje sredstava za potrebe vanrednih mjera i posebno za potrebe održavanja sanitarnih deponija i rekultivacije. Težnja je održavanje i nadziranje monitoringa i mogućnosti intervencija za zaštitu životne sredine. Prema tome, vlasništvo, upravljanje i finansiranje izgradnje sanitarnih deponija vrstog komunalnog otpada posvoje suštini (a posebno prema zakonskim propisima) je briga lokalne samouprave.

Imajući u vidu prethodno navedeno, preduzeće planira da se tokom 2024. godine obrati nadležnom organu Grada Bijeljina sa zahtjevom za odobrenje ekonomske cijene komunalne usluge odlaganja otpada u iznosu od 63,39 KM/t bez uračunatog PDV-a.

4. Pronalazjenjemogućnosti za produženje vijeka trajanja regionalne sanitarne deponije „Brijesnica“ i iznalaženje finansijskih izvora

Projekat izgradnje regionalne sanitarne deponije u Bijeljini definisao je izgradnju deponije u više faza. Prva faza izgradnje deponije završena je u novembru 2009. godine. Završetkom ove faze, deponija je po elasaradom.

Dabise produženje vijeka trajanja sanitarne deponije, bilo je neophodno pristupiti nastavku izgradnje sledećih faza deponije. Osnovni preduslovi za ovaj korak je bio iznalaženje finansijskih sredstava, imajući u vidu činjenicu da ostvarenje prihoda osnovu obavljanja osnovne djelatnosti preduzeća ne obezbjeđuje mogućnost izdvajanja sredstava za nastavak investicije, preduzeće je uz saglasnost garancije opština osnovana 15.05.2012. godine potpisalo Supsidijarni kreditni sporazum o prenosu udjela u Svjetskoj banci – Međunarodnoj banci za obnovu i razvoj (Drugi projekat) za upravljanje vrstom otpada za finansiranje nastavka druge faze izgradnje koja je realizovana u periodu 2012 – 2016. godina.

Uprava preduzeća je u ranijim periodima, zajedno sa lokalnom zajednicom, intenzivno radila na iznalaženju mogućnosti nastavka projekta u cilju produženja vijeka trajanja regionalne sanitarne deponije. Ovo je prvenstveno naročito kroz sagledavanje tehnika finansijskih mogućnosti izgradnje postrojenja za separaciju

juotpadanadeponiji „Brijesnica“, kaoinvesticijekoja eslužitiboljemupravljanjuotpadom, zaštitiživotnesredineidugoro nogledanoekonomskisigurnoisplativomprojektu.Bilojeneophodnoizgraditipostrojenjezatretmanprocjednihvoda,aunarednomperioduzavršitiizgradnjusanitarne elijebroj 3nadeponiji i izvršiti nabavku novog buldozera za razgrtanje otpada na sanitarnim elijama.

PLANKAPITALNIHINVESTICIJA

Kao što je navedeno, tehni ko-projektom dokumentacijom izgradnje deponije predviđena fazna izgradnja, kako bi se moglo lakše obezbijediti sredstva za izgradnju pojedinih faza deponije.

Glavni projekt predviđene su sledeće cjeline:

1. Opšti plan projekta,
2. Izgradnja ulazne zone,
3. Zemljaniradovina izgradnje sanitarnih elija,
4. Oblaganje jednosaniarnih elija geomembranama i geotekstilom,
5. Površinsko oblaganje sanitarnih elija geomembranama i geotekstilom,
6. Radovina izgradnje puta (interni saobraćajnice),
7. Radovina drenaznog sistema,
8. Sistem upravljanja procjednim vodama,
9. Postrojenje za tretman procjedne vode,
10. Sistem za upravljanje biogasom,
11. Sistem nadgledanja – monitoring stanja životne sredine,
12. Sistem rada deponije,
13. Geotehnički studij,
14. Sanacija starog odlagališta.

Prva faza izgradnje Regionalne sanitarne deponije obuhvata i jedne od ukupno četiri sanitarne elije i izgradnju drugih građevinskih objekata, te nabavu specijalizovane opreme i mašina. Na ovaj način Regionalna deponija „Brijesnica“ je potpuno osposobljena za sanitarno brinjavanje komunalnog otpada u periodu od 3 do 5 godina.

Sobzirom da je od početka eksploatacije sanitarne deponije prošlo više godina, bilo je neophodno etički aktivnostima na drugoj fazi izgradnje sanitarne deponije koja je realizovana u periodu 2012-2017. godina. Iz tih razloga,

uprava preduzeća je blagovremeno obezbijedila kreditna sredstva za finansiranje druge faze, a opštine osnivačica i subvencionisala garancije, izuzev opštine elije.

U okviru ove faze izgradnje urađene su sledeće kapitalne investicije:

1. Izgradnja postrojenja za tretman procjedne vode,
2. Nabava hidrauličnog grovokopa i agregata,
3. Izgradnja pristupne saobraćajnice ka deponiji,
4. Izgradnja postrojenja za spaljivanje deponijskog gasa (gasna baklaja) sa sistemom za sakupljanje gasa.

Sanavedenim investicijama koje su realizovane u okviru druge faze izgradnje regionalne sanitarne deponije „Brijesnica“ potpuno je obezbeđeno zaokruženo tehnološko ciklus zaštite životne sredine za crtanje glavnih projekata izgradnje.

Plankapitalnih investicija za 2024. godinu

Za period 2024. godine planirane su sledeće kapitalne investicije:

1. Završetak izgradnje drugog dijela sanitarne elije broj 3

Na Regionalnoj sanitarnoj deponiji „Brijesnica“ odloženo komunalni otpad od 01.01.2010. godine. Otpad se odlaže na postojeće sanitarne elije 1 i 2 koje su u ovoj fazi eksploatacije deponije potpuno istopunjene. Iz tog razloga tokom 2019-2020. godine izgrađena prva sanitarne elije broj 3 u vrijednosti od 1.675.330,74 KM (bez PDV-a). Za ovaj izgrađeni dio sanitarne elije je pribavljena potrebna dozvola i dozvola za upravljanje otpadom u januaru 2020.

godine zapo etoodlaganje otpada. Procjena jedase odlaganje otpada na novo izgra eno m dijel utre e elijemo ževr šiti 1-2 godine (prema sadašnjoj dinamici odlaganja).

Dabi se stvorili uslovi za neometano odlaganje komunalnog otpada u narednom periodu, ve sadaj ene ophodnost prijekrenutisa iznalaženjem finansijskih sredstava za izgradnju drugog dijela sanitarne elije broj 3, kako bise otpad na ovoj elijimoga odlagati tokom dužeg vremenskog perioda. Za ovu investiciju JP „EKO-DEP“ doo nemože obezbjediti finansijska sredstva. Preduze e posjeduje svune ophodnu projektnu dokumentaciju, kao i gra evinsku dozvolu za ovu investiciju. Procijenjena vrijednost ove investicije iznosi oko 2.000.000 KM bez PDV-a.

2. Nabavka buldozera za razgrtanje otpada na sanitarnim elijama

Druga važna kapitalna investicija koju je potrebno što hitnije provesti je nabavka novog buldozera za razgrtanje otpada. Postoje a mehanizacija na deponiji je nabavljena 2008. godine i u upotrebi je ve 15 godina. Iako su mašina za sabijanje otpada (kompaktor) i kamion kiper u relativno dobrom stanju, isto se ne može re i i za buldozer kojim se razgr e dovezeni komunalni otpad, obzirom da se ova mašina najviše i koristi od sve teške mehanizacije na deponiji. Kvarovi na buldozeru se dešavaju veoma esto i uzrokuju ozbiljne poteško e u procesu rada na deponiji svaki put kada mašina ne može da obavlja svoju funkciju.

Iz tog razloga je potrebno nabaviti novi buldozer kojim bi se ovaj problem otklonio, te bi se obezbijedio kontinuitet procesa zbrinjavanja otpada i u momentima kada je jedna od mašina u kvaru. Procijenjena vrijednost ove kapitalne investicije iznosi oko 600.000 KM bez PDV-a.

IZVORI FINANSIRAN AZA KAPITALNE INVESTICIJE

Za navedenu kapitalnu investiciju preduze enije obezbjedilo izvor finansiranja. Naime, iz ostvarenog prihoda do bavljanja osnovne djelatnosti, preduze enemože obezbjediti sredstva za finansiranje bilo koje od kapitalnih invest icija.

Razlog tome je nedovoljno ostvaren prihod zbog nedovoljne koli ine komunalnog otpada i neodobravanja ekonomskih usluga.

Sve ovo stvorilo je vrlo negativne posljedice za poslovanje preduze ai ugrozilo je njegovu reproduktivnu sposobno st. Preduze enema uslova da ide u novakredit na zaduženja jer nemože da servisira ve preuzete kreditne obaveze. Iz tih razloga osniva ipreduze atreba što hitnije da izna urješenje idablago vremeno obezbjedi izvoro finansiranj azavršetak izgradnje sanitarne elije broj 3 na deponiji „Brijesnica“ i nabavku novog buldozera.

Spoštovanjem,

Direktor JP „EKO-DEP“ doo

Dragiša Marjanovi

Dostavljeno:

- Nadzorni odbor JP „EKO-DEP“ doo,
- Skupština JP „EKO-DEP“ doo,
- Skupština grada Bijeljina,
- a/a.